

P A M Á T C E

P. FRANTIŠKA BUČILA

DĚKANA V SEDLČANECH

K 50. výročí jeho předčasné smrti
v Nemocnici věznic č. 2 Praha – Pankrác.

**„Bůh je láska, kdo zůstává v lásce,
zůstává v Bohu, a Bůh zůstává v něm.“**
1, Jan, 4, 16.

Odklon současné společnosti od minulosti a její příklon směrem k budoucnosti - těžko nepředstavitelné, protože je nejisté, zda se setkáme se situacemi, v nichž by nám mohly posloužit modely, příklady a ponaučení z minulosti - je pro její další zdravý vývoj značně nebezpečný. Snad se tak děje i proto, že dějiny za komunistického režimu sloužily jen k ospravedlnování teroru a útlaku, ovšem tento společenský trend se projevuje i v zemích, jež nemají tuto historickou zkušenost. Dřívější posluhování lži pod pláštěm takzvané vědeckosti se stále ještě odráží v současném zmitání veřejné paměti od jednoho pólu k druhému: mladší - na historii je nutné zapomenout a jediné tak prý lze budovat něco lepšího, zatímco bývalí političtí vězni varují: **„Nezapomínat dobu čtyřiceti let komunistického temna našich novodobých dějin!“** Osobně jsem přesvědčen, že znalost historie je velmi důležitým prvkem lidského bytí. Nedostatek sebeznalosti a přílišné soustředění se na materiální stránku života potvrzují Cicerova slova z antického Říma: **„Bez znalosti historie lidé zůstanou stále dětmi.“**

Pro pozitivní rozvoj společnosti je tedy nezbytná důkladná sebeznalost a přijetí určitých mravních hodnot. Křesťanství je v tomto stále dosud nejuplněnější a nejmodernější – desatero, koncept křesťanské lásky, nesmrtelnost duše, odpouštění hříchů, víra, že člověk může duchovně, mravně i intelektuálně růst. **Sit procul omne nefas: ut Amerik, amabilis esto!** (*Odstup všechno nepravé; abys byl milován, budiž milujícím, to jest laskavým.*) Děkuji pracovníkům Národního archivu v Praze a Státního oblastního archivu Příbram za pochopení a pomoc při pátrání po osudech sedlčanského děkana P. Františka Bučila, protože bez jejich vstřícnosti by zůstaly nadále obestřeny mnohým tajemstvím. Vzhledem k relativně krátké době studia i rozsahu předkládané publikace se možná nepodařilo zaznamenat vše, ale i tak, doufám, že přispěje k objektivnímu obrazu věrného služebníka Páně, který na jeho vinici pracoval plných 32 let, než z ní byl zločinným spolčením ve vykonstruovaných procesech vyhnán do komunistických „nápravných ústavů“. Poděkování samozřejmě náleží i P. Ondřeji Salvetovi, který tento výzkum inicioval a společně s ??? – prosím doplnit - ??? dovedl jej do této finální podoby.

Ve snaze co nejvíce zachovat autentičnost textu dokumentů nebyla provedena jejich jazyková korektura.

© PhDr. Vališ Zdeněk

KOŘENY

Rodina sedláka z malé obce Smolotely na Příbramsku Františka Bučila a Františky, rozené Kostkové přivítala 31. ledna 1894 svého čtvrtého potomka – Františka. O dva roky sourozencům – Marii, Janovi, Josefovi a Františkovi – přibyla ještě Anna. Jejich vztahy byly velmi přátelské, což si uchovali i v dospělosti, kdy museli projít nelehkými zkouškami života.

Malý František měl veselou povahu; stávalo se, že od samé radosti ze života se roztančil v mamčině kuchyni. Obecnu školu navštěvoval ve svém rodišti, a byť syn sedláka, nebyl nikterak rozmazlován. Jak mu přibývalo sil pomáhal rodičům i starším sourozencům na rodinném hospodářství. Statek (čp. 23) patřil k nejlepším v obci, protože měl blízko od stavení pole. Z tradice se tam říkalo „U Neřádů“ podle prvního známého hospodáře z roku 1651, ale také se mu podle pamětníků říkalo „Ležáckej“. Vyrůstal v poměrně nenáročnosti, protože rodiče, podobně jako ostatní hospodáři, kteří měli dostatek mléka, másla, vajec, obilí tyto i jiné produkty raději prodávali, aby získali volné finanční prostředky. V duchu rodinné tradice byl František vychováván k soběstačnosti, skromnosti a ve víře v Boha, v níž jej zvláště podporovala jeho babička a jistým vzorem se mu stal strýc P. Jan Bučil, který působil v Praze na Hradčanech. Během svých pražských návštěv malý František získal celoživotní úctu a lásku k půvabné sošce malého Ježíška - Milostnému Pražskému Jezulátku – vystavenému v kostele Panny Marie vítězné v Praze na Malé straně. Smolotely nemají vlastní kostel, a proto místní katolíci navštěvovali mše svaté na významném českém poutním místě - barokním kostele P. Marie Karmelské a svatého Jana Křtitele, jenž byl vybudován na umělé terase zalesněného vrchu Maková (539 m) v nádherně zalesněné krajině Povltaví. Právě zde se Františkovi dostalo krátce po narození základní svátosti - křtu - od ThC Václava Leflera.

Dle tehdejších tradic selských rodů měl rodný statek převzít nejstarší syn Jan, ostatní synové bývali většinou „předurčení“ buď pro službu v armádě či v církvi. František si zvolil katolické kněžství. Ten, kdo se chce stát knězem musí dle ThDr. Františka Tomáška mít *„k tomu potřebné schopnosti. Musí být zbožný, ctnostný a co se týká vzdělání u nás má mít maturitu se znalostí latiny.* František proto další vzdělání získával na příbramském gymnasiu (1. září 1906 - 6. července 1914); tehdy bydlel v podnájmu v Příbrami. Zkoušku dospělosti složil s prospěchem „dobrým“ v předvečer první světové války. Za vyhlášené mobilizace byl povolán do služby v rakousko-uherské armádě, absolvoval však jen základní výcvik se specializací na ošetřovatele. Dne 1. října 1914 začal studovat na pražské teologické fakultě University Karlovy, kde jako bohoslovec postupně přijal nejprve čtyři nižší svěcení a v posledním roce studií tři vyšší svěcení:

podjáhenství, jáhenství a kněžství. Na kněze byl vysvěcen v Praze dne 30. června 1918. Svoji primici měl P. František Bučil na „rodné“ Makové. Během pozdějších návštěv příbuzných ve Smolotelech zde potom sloužil mše svaté, což pečlivě sledovalo zvláště místní něžné pohlaví. A nebylo to jistě jen pro jeho podmanivý hlas; „jejich“ František jistě býval ve svých promluvách, nejen na Makové, osvícen Duchem Svatým.

V létě 1918 onemocněl obávanou a životu nebezpečnou španělskou chřipkou. Jeho mladý organismus i díky tomu, že nebyl vystaven válečným útrapám na frontě, nemoc přestál, i když jej na vždy poznamenaly zápal plic i pohrudnice - anginou pectoris. Nedokrevnost věnčitých tepen, projevující se záchvatovou bolestí za hrudní kostí, spojenou s úzkostí a pocením mu nijak neubraly na jeho zanícení pro poslání služebníka evangelia.

KATECHETOU

P. František Bučil již 1. září 1918 nastoupil svoji pastorační službu jako katecheta v obci Pchery slánského vikariátu, kde duchovní správu obstarával farář za pomoci dvou kaplanů. Zde se začínal plně projevovat jeho přátelský poměrem k lidem a především k dětem, v kterých hlavně viděl šťastnou budoucnost národa a práci s nimi považoval za jisté poslání misionáře. Stejně jako později (od 1. září 1924) ve školách na „rudém“ Kladně a pak především v Sedlčanech, kde byl na Nový rok 1925 ustanoven definitivním katechetou měšťanských škol – denně (včetně sobot) učil od 8,00 do 15.00 hodin. V roce 1946 mu pak přibyla ještě povinnost na tehdy zřízeném sedlčanském gymnasiu. Děti jej milovaly, protože byl vynikající vypravěč biblických příběhů; trpělivě jim vysvětloval katolickou bohoslužbu zpřítomňující smrt a zmrtvýchvstání Krista. Vždy dokázal uvést takové příklady, jež malé posluchače zaujaly a mnozí si je pamatují do dnes. Tehdejší děkan Msgr. P. František Hrachovec už pro své stáří a nemoc nemohl dostát této povinnosti (v Sedlčanech působil od roku 1909) a kaplan P. Ladislav Krainer se pro své jiné aktivity výuce náboženství příliš nevěnoval. Rodiče si stěžovali na pražské konzistory, jež vypsala na místo katechety v Sedlčanech mimořádný konkurs.

P. František Bučil v novém působišti zapůsobil především svým charismem. Vždy byl slunný, příjemný a dobře oblečený. Každého vítal s úsměvem a každému také, někdy až ke své újmě, vše slíbil. Měl vzácnou povahu, jež se dokázala těšit ze života a z jeho drobných každodenních radostí. Od mládí byl snad za všech okolností spokojený a klidný. Ve společnosti byl pro svou slunečnou povahu velmi oblíbený, sršel optimismem a humorem. Velmi rád měl Boží stopu v přírodě. Bystře si vyhodnotil místní poměry a trojice sedlčanských kněží postupně vytvořila dělný triumvirát: vikář Hrachovec jako důstojný představitel církevní hierarchie, kaplan Krainer byl jeho opak – mladý a ohnivý bojovník za věc římsko-katolické církve a katecheta Bučil jako pečlivý učitel náboženství.

K Sedlčanské farnosti tehdy náležely ještě okolní osady: Příčovy, Solopovky, Oříkov, Oříkovec, Doubravice, Libíň, Klimětice, Žáduší (od roku 1927),

Rudolec, Lhotka, Zberaz, Roudný, Sestrouň a Na Chalupách. Děkanský kostel svatého Martina neměl žádného vlastního jmění, a proto místní děkan při opravách církevních budov, mimo sbírek, žádal o pomoc i svůj patronátní úřad – rod Lobkowiczů na Vysokém Chlumci a také místní a okresní politickou správu.

Po vzniku „republiky Československé“ čelila římsko-katolická církev mnohým protivenstvím nového státu, respektive jeho úředníků, kteří ji považovali za jeden z pilířů habsburské monarchie. V důsledku požadavku prezidenta T. G. Masaryka na „odrakouštění“ tehdy vznikla například i Církev československá husitská, Evangelická církev metodistická, což se samozřejmě dotklo i Sedlčanska. Snad i proto katecheta Bučil se aktivně zapojil do veřejného dění Sedlčanského regionu – vstoupil do lidové strany, působil v Lidové akademii, ve Družstvu pro postavení lidového domu, stal se městským radou a snažil se „proniknout“ do duše malého, byť okresního, města a smýšlení jeho obyvatel. Československá strana lidová při svém zrodu v politickém programu například prosazovala:

*„1. Vybudování nových spravedlivých řádů politických, sociálních a kulturních ve svobodné demokratické československé republice v duchu křesťanské solidarity a na podkladě rovnoprávnosti všech tříd národa bez jakýchkoliv třídních výsad.
2. V rámci zásad křesťanských a obecného práva poskytnouti svobodu, v níž jedině může se rozvinouti život člověka důstojný. Boj proti každému poručnickování a svévoli, ať ze strany byrokracie a militarismu nebo jednotlivých tříd a stran. Soustavu militarismu, třídního boje a nadvlády zavrhneme.
3. Podřízení všeobecného sociálního práva, které by každému zaručovalo spravedlivou a spolehlivou ochranu povinné práce a majetku...“*

V jejím programu tedy nebylo nic, co by odporovalo evangeliu, naopak Československá lidová strana se stala politickou organizací křesťanského lidu tehdejší doby, v němž splynuly dosavadní směry křesťansko-sociální a katolicko-národní. A to byla značná výzva i pro jednatřicetiletého P. Bučila, který v regionu napomohl k ulomení hrotů proti římsko-katolické církvi. Jako člověk nábožensky snášenlivý získal i bývalé odpůrce a do lůna katolické církve vrátil celou řadu odpadlíků, zvláště Metodistů, jež se v Sedlčanech ustanovili v roce 1925 za materiální pomoci Čechoameričanů. (Po vyschnutí zdroje amerických dolarů se jejich společenství na začátku třicátých let rozpadlo.) Smrt děkana Hrachovce 29. ledna 1934 vše změnila a poznamenala dosud relativně poklidné dění v Sedlčanech. Farníci si přáli, aby jeho nástupcem byl jmenován nově ustanovený administrátor P. Krainer, který s tím již počítal, avšak o jmenování projevil zájem i P. Emanuel Svoboda, působící v Obděnicích. Konzistor, snad i na přímluvu místního rodáka Msgr. P. Karla Pejši, jemuž P. Svoboda v mládí kdysi kaplanoval v Jesenici, jej pak skutečně ustanovila, což způsobilo řadu nedorozumění a nepřijemností ve farní rodině. Děkan Svoboda se do Sedlčan nastěhoval 4. června 1934, avšak oficiálně instalován byl generálním vikářem ThDr. Bohumilem Opatrným až na svátek svatého Martina 11. listopadu 1935. Postrádal však důstojnosti svého předchůdce vikáře

Msgre. Hrachovce; byl sice dobrým pastýřem Božím, ale spíše venkovského typu, a proto jej sedlčanská maloměstská honorace nepřijala za „svého“.

Na své náklady opravil poměrně zanedbanou budovu děkanství (nová střecha, zavedení vody, splachovací záchody, obnovil i zahradu, jež byla v roce 1929 vykácena na palivo) a velmi se zasloužil o opravu chrámu svatého Martina, jehož vnitřek v noci 4.-5. května 1934 vyhořel. Příčina požáru nebyla nikdy zjištěna; administrátor P. Krainer tvrdil, že byl úmyslně založen, avšak vzhledem k tomu, že jeho ohnisko se našlo za hlavním oltářem, lze předpokládat, že vznikl od vadné či poškozené elektroinstalace (na oltáři tehdy bylo více než 100 lampiček). Při hašení se projevila ekumenická solidarita, protože soused děkanství místní Žid Gustav Metzger dal k dispozici svoji studnu, aby hasiči mohli rychle zasáhnout. Škody byly přesto značné: hlavní oltář ohořel celý, zničeny byly sošky andělů, částečně sochy svatého Václava a svaté Ludmily, žářem se roztavily cínové píšťaly varhan, okna byla žářem popraskaná – plameny šlehaly až na střechu. Již předtím, krátce po nedělních bohoslužbách, 18. ledna 1931, došlo k zřícení další části stropu v sakristii, protože už za působení děkana P. Jana Dresslera (v Sedlčanech působil v letech 1888-1908) se zřítíl její celý klenutý strop a roztránil veškerý nábytek na „padrt“; strop nebyl obnoven, protože patronátní stavební úředníci ujišťovali „to ještě vydrží – podepřeme to dřevěným sloupem...“ a tak zůstala jen vrchní klenba. Sedlčanští kněží začali organizovat opravy kostela, které prováděla firma Charvát z Kutné Hory. Opravy vyšly celkem na 143.388,- Kčs a byly zaplaceny ze sbírek; také přispěl „patron“ Lobkowicz z Vysokého Chlumce, který z vlastních prostředků dal 10.363,- Kčs. „Nový“ oltář byl opět v „původním“ barokním slohu. Děkan Svoboda byl přesvědčen, že oprava mohla být levnější. Z vybraných peněz ještě zaplatil u firmy B. Beka z Kutné Hory sochy Panny Marie k májovým pobožnostem a Nejsvětější Srdce Páně, jež jsou v kostele dosud.

Bohoslužby se během oprav tradičně konaly na Církvíčce, již se tehdy pokusili vykrást zloději. „Úspěšnější“ byli až na děkanství, kde ukradli „jen“ peníze: sbírku na nový rozvod elektřiny v kostele a pak peníze určené chudým. Současně byl rozšířen místní hřbitov kolem Církvíčky, protože nebylo místo pro jinověrce – původní měl totiž výměr jen jednoho jitra. A spolu s umrlčími komorami (dvě) bylo vše vlastnictvím kostela Nanebevzetí Panny Marie, zvaného dříve „Církvíce Matky Boží“, poté až dodnes prostě jen „Církvíčka“. Děkanství tehdy vykoupilo od F. Příhody pole o rozloze 16 arů 41m².

Jeho Eminence Karel Kardinál Kašpar provedl 24. května 1936 generální visitaci sedlčanské farnosti spojenou se svátostí biřmování (779 osob). O jejím pojetí i významu svědčí skutečnost, že „i židovské děti si k němu šly pro požehnání“, jak zaznamenal ve farní kronice děkan Svoboda. Pastorační službu i opravy církevních budov zvládal stále s větším přemáháním, protože trpěl vysokým krevním tlakem. Požádal proto o penzionování, avšak z jedné vycházky k Vackovu mlýnu se už vracel s pomocí kolemdoucího farníka; při krátkém

odpočinku v pekařství u Rozvorálů na náměstí A. Komenského náhle zemřel. Jeho ostatky odvezl bratr – čelakovský děkan – do rodinné hrobky, proto také není připomenut v prostoru kněžských hrobů na sedlčanském hřbitově.

KAPLANEM A ADMINISTRÁTOREM

Tím veškeré břímě pastorační služby v Sedlčanské farnosti padlo na P. Bučila, protože P. Kreiner byl už v roce 1935 přemístěn do Libčic nad Vltavou (mimo jiné vzal si sebou i sedlčanské jesličky). Přibyla mu spousta nových povinností, jež musel zvládat sám, stejně jako odpor okresního hejtmána vládního rady Drábka proti jeho jmenování místním administrátorem římsko-katolické farnosti. I tehdy se už projevoval nedostatek kněží, a proto až po slibu na pražské konzistoři, že „duchovní správu celé farní obce i veškeré školní vyučování zastane sám a že nebude potřeba k duchovní správě vysílati do Sedlčan dalšího duchovního“ byl P. Bučil jmenován v roce 1937 administrátorem a v roce 1940 sedlčanským děkanem, přičemž podle platného práva administratura neměla přesáhnout jeden rok. Pražská konzistoř k 1. srpnu 1940 ustanovila kaplanem Sedlčanech P. Václava Kořínka, který od září částečně vyučoval náboženství, avšak především se snažil vyřizovat písemnou agendu, což byla činnost, jež P. Bučil zrovna nemiloval a tudíž se mu hromadily resty. K běžné agendě matrik, přibyla za německé okupace ještě výpisy o „árijském“ původu. Na Květnou neděli 1942 P. Kořínek odešel do Prahy, protože byl jmenován kaplanem u svatého Václava na Smíchově. Od té doby děkan Bučil zůstal na pastorační práci v Sedlčanech opět sám.

V novém postavení se všemožně snažil vyvarovat chyb svých předchůdců. Neměl hospodyně, sice uměl vařit, ale z časových důvodů se většinou stravoval v hotelu „U českého lva“ (u „Šípků“) na náměstí T. G. Masaryka, kde se scházela místní honorace, protože zde byl k dostání mimo dobrého jídla a pití i kokain a také se tam provozovaly hazardní hry. Tehdy (i později) byly v Sedlčanech v módě především karty – mnozí hráči někdy prohráli nejen majetek, ale i vlastní život. Například na jaře 1941 se po prohře celého majetku v „Božím požehnání – Gotesu“ oběsil hostinský Bohumil Kalvas. Po negativních připomínkách se P. Bučil nějakou dobu stravoval u svého přítele Karla Vacka v jeho mlýně, ale po čase, nejspíš z ohledů dalšího obtěžování (bratr mlynáře trpěl silnou cukrovkou), se vrátil do hostince „U českého lva“. Také asi zapůsobila jeho hráčská vášeň v karty. Ovšem večeře si vždy vařil sám, a proto měl na děkanství vždy nějaké zásoby potravin, zeleninu si pěstoval sám na zahrádce. Vařil nejen pro sebe, ale později i pro kaplana Kořínka a samozřejmě pro své hosty, kteří jej hojně navštěvovali.

P. Bučil, stejně jako Pán Ježíš, byl člověkem poznamenaný svým venkovským původem. Vůně půdy, jež živí ty, co na ní pracují, prolíná ostatně i evangelické texty. I proto měl velmi rád přírodu. Vzhledem k svému zdravotnímu stavu našel jistě naplnění v myslivosti, proto byl často vídán s brokovnicí na rameni, když procházel místní honitby. Často býval zván na hony do širokého okolí a jako

výborný střepec se také často stával „králem honu“. Nikdy se však nestal členem exkluzivního loveckého klubu místní honorace.

Jeho vzrůstající autorita a charisma se už tehdy stala trnem v oku regionálních politiků, kteří se po úmrtí děkana Svobody, všemožně snažili, aby P. Bučil nebyl jmenován jeho nástupcem. Na často nevyřčené výtky administrátor Bučil odpovídal po svém; na vinici Páně pracoval svědomitě, trpělivě a s dobrým úmyslem: neúnavně sloužil mše svaté, zpovídal, křtil, oddával, žehnal, zaopatřoval umírající, obracel na víru v Boha i posiloval k pravdě a lásce. Nikdo tedy nemohl pochybovat o jeho věrnosti Spasiteli, o kterém byl neochvějně přesvědčen, že jednou bude jediným, kdo bude vážit jeho skutky v pozemském životě. Jeho kázání bývala originální. Díky Božímu daru dovedl „lidově“ promlouvat k svým farníkům, které nejednou poučil nejen svým vtípem. Jeho optimismus a víra v Boha mu zatím napomáhaly vycházet s většinou lidí.

Za jeho působení se náboženský život v Sedlčanech postupně konsolidoval. Pečlivě se také staral i o místní kostely a další církevní budovy. Kostel Nanebevzetí P. Marie na místním hřbitově byl již celou řadu let ve špatném stavu – její věž byla pokryta šindelem, střešní prejzy popraskaly a vnější omítky opadávaly. P. Bučil tedy pořádal sbírky a „každou neděli četl z kazatelny jména všech, kteří přispěli a kolik“, jak vzpomíná Marie Dědová, „bylo to pro mnohé takové zadostiučinění, když jejich jméno padlo z kazatelny, ale byli i takoví, kteří nechťeli být jmenováni.“ Také požádal patrona kostela na Vysokém Chlumci o pomoc. Lobkowiczká stavební firma v Roudnici n. Labem tak vypracovala plány na nové vazby věže, podle nichž provedla v roce 1938 místní Němečkova stavební kancelář opravy a klempíř Václav Jiroušek oplechoval měděným plechem novou kopuli věže (byla o něco málo menší než původní). Omítky se příliš nevydařily, protože firma na místo říčního použila kopaný písek. Administrátor Bučil měl přesto radost - vždyť náklad byl značně vysoký - 150.000,- Kčs – a jemu se splnil jedna etapa jeho dlouhodobějšího plánu: vytvořit na Církvičce nové poutní místo Sedlčanska, ale k tomu již nezbyl čas, protože v následujících letech se zásadně změnila politická i společenské podmínky pro takový úmysl. V roce 1939 ještě inicioval úpravu před děkanským chrámem svatého Martina, jež stála 50.000,- Kč. Na území bývalého Československu byly jen dva katolické kostely, jež byly ve středověku opevněny. Jedním z nich byl právě chrám svatého Martina. Šestimetrové kamenné hradby byly opatřeny dřevěným podbitím, jež však za velkého požáru roku 1680 shořelo a už nikdy nebylo obnoveno. V okolí kostela byl i hřbitov, kde se pohřbívalo až do roku 1821; tehdy by ostatky zemřelých přeneseny na nový hřbitov na Církvičce. Po rozebrání původních hradeb místními měšťany na výstavbu domů, okolí kostela připomínalo spíše smetiště, kde nacházela útočiště domácí drobná zvířata z okolí. Nynější náznak hradeb je z „rekonstrukce“ provedené v roce 1954.

Současně věnoval značnou péči ministrantskému sboru. Tehdy nakoupil více než padesát kompletních úborů i štučky plátna na další, protože o velkých svátcích – Vzkříšení, Boží Tělo a při poutích na

Svatou Horu – se zúčastňovalo přes šedesát ministrantů ve věku od čtyř do patnácti let. Někteří měli i vlastní a některé třídy obecné i měšťanské školy byly dokonce oblečeny do jednoho stylu. Dále zakoupil plátna na pokrytí oltářů, nové alby, dvě bohoslužebná roucha, také hodně svíců a žárovek... Po opravě kostelů se v roce 1940 rozhodl pro rekonstrukci budovy děkanství. Opravu navrhl a řídil známý architekt Ludvík Kysela, který jezdil do Sedlčan a s děkanem Bučilem si velmi dobře rozuměl. Profesor Kysela jako průkopník užití velkých skleněných ploch ve stavitelství (např. Baťův obchodní dům) ještě navrhl první okno po levé straně a také kulaté okno nad hlavním vchodem chrámu svatého Martina. Po dobu stavebních úprav na děkanství bydlel děkan Bučil u paní Šípkové, kam se nastěhoval i nový kaplan P. Kořínek, kterému veselým hlasem postoupil své lože a sám si ustlal na kanapi.

Popsané stavební práce si vyžádaly nemalé finanční prostředky, jež nebylo snadné shromáždit. Zvláště na poměrně chudém, převážně zemědělském, Sedlčansku, násobené ještě politickou situací v době zvýšeného ohrožení Československé republiky nacistickým Německem a poté na začátku německé okupace českých zemí. Nepochybně k tomu přispěl jeho upřímný, přátelský vztah k věřícím i k jinověrcům, protože jeho životní crédem bylo: „...vždy upřímně vycházet lidem vsťíc. Byl jsem s nimi vždy v přátelském styku.“ Tak vlastní rukou zapsal 13. prosince 1951 do věžeňského dotazníku č. 39049. Svá slova dostatečně prokázal pastorační službou nejen v Sedlčanech, jako skutečný otec duchovní, všude otcovsky pečoval o duše v kostele, ve škole, ve společenství, v nemoci i po smrti.

Přiliv uprchlíků z odstoupeného pohraničního území během podzimu 1938 na Sedlčansko a rostoucí nezaměstnanost státní správa řešila i pracovními tábory (například do zámku v Kosově Hoře byl umístěn pracovní tábor č. 104/1 uprchlíků – sociálních demokratů, komunistů a Židů, kteří pracovali na silnici Votice-Příbram). Sociální nejistota, zásobovací potíže, politická labilita – to vše jistě nepřispívalo k uklidnění společnosti. Přesto v této době dokázal P. Bučil vzednout zaujetí lidí i k tam nákladným opravám. Zatímco ve středověku se Sedlčansko hospodářsky i kulturně vyrovnávalo jiným českým krajům, začalo v 19. století s rozvojem kapitalismu za nimi poněkud zaostávat. Dlouho zůstávalo stranou průmyslového rozvoje i dopravních cest. Až po zrušení roboty (1848) dochází k počáteční mechanizaci v zemědělství. Ovšem pro průmysl, zde stále nebyly příhodné podmínky. Naleziště drahých kovů a rudy nebyla v takovém množství, aby zde mohl vzniknout průmysl nebo se mohlo rozšířit dolování. Začaly vznikat jen drobné podniky, jako například: koželuzna v Kosově Hoře, nožířská továrna v Sedlčanech, přádelna v Cholině, kovárny a strojnické dílny v Nalžovicích a Počepicích. Vznikla i družstva, v nichž se sdružovali drobní rolníci za účelem vybudování mlýnů či lihovarů. Teprve v letech 1893-1894 byla vybudována odbočka železniční tratě z Olbramovic (z tratě Praha – České Budějovice) do Sedlčan. Na západních hranicích soudního okresu zůstávala dopravní cestou Vltava, přes níž byl v roce 1887

postaven most v Kamýku, případně skromná autobusová doprava, spojující jen největší vsi. Podíl průmyslových dělníků zůstával v porovnání se zemědělstvím celkem nepatrný. V roce 1890 bylo na Sedlčanském okrese celkem 400 dělníků, tudíž nedocházelo k větším projevům dělnického hnutí. Sedlčansko se stávalo konzervativnějším, i když se začal rozvíjet jeho kulturní život: v roce 1862 byl založen zpěvácký spolek „Záboj“, o rok později spolek divadelních ochotníků a v roce 1865 Sokol. Největší význam však mělo založení okresního hospodářského spolku (1864), jenž se snažil o zvýšení úrovně kraje. V roce 1885 začaly vycházet měsíčník „Rolnické listy“, jejichž vydávání bylo zastaveno nacisty v roce 1941. Spolek v roce 1887 založil hospodářskou (zemědělskou) školu, uspořádal výstavy v letech 1867, 1889 a 1934 a zajišťoval vzdělávací přednášky. První organizované skupiny „dělnické třídy“ vznikly až po vzniku Komunistické strany Československa v roce 1921, nejdříve vznikaly odborové skupiny deputátníků v panských domech, později byla založena komunistická odborová skupina zaměstnanců a zřízenců velkostatků. První veřejná schůze nezaměstnaných se konala 22. února 1922 a v téže roce byl oslaven i 1. máj jako „svátek pracujících“. Na všech těchto akcích se podíleli „staré dělnické rodiny“ Hrušků, Knapů, Jindrů, Němců, Šeráků, Kolingrů... V důsledku první světové války i velké hospodářské krize došlo během stovacelet let k poklesu obyvatelstva okresu o téměř 20.000 obyvatel (1809 – 72.415, v roce 1940 – 57.771) a o dalších deset let později klesl počet na 44.238 obyvatel.

SEDLČANSKÝM DĚKANEM ZA NACISTICKÉ OKUPACE

Těžké období druhé světové války jako by předznamenala smrt svatého Otce papeže Pia XI., za kterého P. Bučil sloužil v úterý v osm hodin ráno 14. února 1939 smuteční mši svatou. Okresní hejtman František Uhlíř už velmi brzy ráno 15. března 1939 svým oběžníkem oznámil všem starostům obcí:

„Dnes 15. března 1939 o 6.hodině ranní obsadí říšskoněmecké vojsko naše území.

Vyrozuměte o tom všechno obyvatelstvo obce, aby říšskoněmeckému vojsku v žádném případě nebyl kladen odpor a překážky. Všem nařízením vyhovte bez jakýchkoliv výhrad a zdráhání. Působte v tomto směru na obyvatelstvo.

Vyrozuměte všechno obyvatelstvo a vlivné osobnosti, aby za všech okolností přičinilo se o to, aby postupu říšskoněmeckému vojsku se nikdo neprotivil ani skutkem ani slovem se ho nedotkl. Okupačnímu říšskoněmeckému vojsku budiž vycházeno ve všech jeho požadavcích všemožně vstřícně, pokud budou žádati ubytování, budiž zvláště vše potřebné i h n e d zařízeno.“

Postupně následovaly desítky či stovky vyhlášek podobného charakteru. Německá okupace a nastolení diktatury nacionálně socialistického režimu po 15. březnu 1939 vytvářely vysoké napětí nejen v české společnosti, ale i pro pastorační službu P. Bučila. Musel jednat s německými úřady, musel odevzdat zvony, znovu pořízené po první

světové válce – svěcení zvonu svatého Martina v roce 1927 se sám zúčastnil. Zvony musely být odevzdány funkční, proto byly ze zvonce spuštěny kladkou. O tom, jak své poslání služebníka evangelia naplňoval, svědčí jeho jmenování v roce 1940 sedlčanským děkanem. Při své inauguraci v chrámu svatého Martina pak veřejně stvrdil své ekumenické smýšlení a přesvědčení, když v první řadě přítomných byl jeho přítel „husita“ JUDr. Bohumil Ročák. Věřil v porážku Němců. Když 22. června 1941 napadli Sovětský svaz, prohlásil na slavnosti Božího Těla na Církvičce: *„To je jejich konec!“*

Nacisté vyvolali další napětí na Sedlčansku zneužitím československého zákona č. 125/1927 Sb. o zřizování vojenských cvičišť, jenž se stal nástrojem k vystěhování obyvatel obcí, nejdříve v soudním okrese Neveklovském a postupně v dalších sousedních okresech. Tento zásah měl v podstatě zničit jádro českého národa, protože kraj mezi Vltavou a Sázavou byl jeho kulturním střediskem a zapadal také do celkového plánu nacistů o vystěhování Čechů dále na Východ. Není divu, že mezi místními lidmi jako bomba zapůsobila zpráva, že Sedlčany budou vystěhovány. Dne 13. května 1943 přijela komise, z jejíhož jednání se dalo usuzovat, že podobně jako Neveklovsko, tak i Sedlčansko bude vysídleno. Velitel německého četnictva Paul Schmitz sice prohlašoval, že šířitelé těchto „nepravdivých zpráv“ budou přísně potrestáni, přece působily na obyvatele města značně depresivně. Marná byla i cesta městské deputace – starosty Jana Smrčka a člena městské rady JUDr. B. Ročáka – na Zemský úřad do Prahy, protože ten ještě nebyl informován. *„Dne 4. června 1943 bylo vyvěšeno usnesení Okresního soudu, že se na návrh Pozemkového úřadu, poznamenává ve všech složkách pozemkové knihy katastrálního území Sedlčan, Kosova Hora, Červený Hrádek, Solopysky, Hrachov, Chramosty, zahájení vyvlastňovacího řízení“*, zaznamenal městský kronikář Jan Pavelka. Zároveň s vyhláškou o vystěhování bylo vyvěšeno provolání protektorátní vlády k obyvatelům vystěhovaného území. Kronikář tehdy ještě poznamenal: *„Lidé plakali, nadávali, většina však resignovaně mlčela (jako v roce 1938 a 1939).“*

Už 24. června byl vyvěšen seznam 339 osob, které měly zůstat ve městě, aby zajišťovaly služby německým vojákům. Po 1. srpnu ve městě zůstali jen zemědělci, kteří měli sklídit úrodu a připravit pole k setí. Nejdříve se stěhovali penzisté, v červenci úřady a tak obyvatel města postupně ubývalo. Pro „civilisty“ byla vyhrazena čtvrt' od kostela svatého Martina (mimo bytů s koupelnami), Nádražní ulice a Na vyhlídce. V červenci se děkan Bučil nastěhoval do vedlejšího domu řezníka Aloise Silbernágl, protože budovu děkanství musel uvolnit pro obecnou a měšťanskou školu. Do stájí na děkanství se pak přestěhovalo okresním muzeum. Vystěhovací rozkaz dostal 3. září 1943 i děkan Bučil, kterého velitel pobočky Sedlčany, Správy stanoviště SS-cvičiště Benešov, Obersturmführer Kahlays nenáviděl; vždy o něm ironicky mluvil „der Pferre“. Již v červenci sháněl auta, povozy a lidi k nakládání, což za dané situace nebylo vůbec snadné, a začal stěhovat, ale mnohé nezvládl, což

se mu později, v roce 1951, stalo osudným. Německý velitel mu ještě nabízel, že může zůstat. Poděkoval, ale odmítl. Ažyl našel od 15. září 1943 na statku v Solopyskách u Jaroslava Horela. Denní Boží služby nyní konal v místní kapli „Proměnění Páně“, jež byla vysvěcena po Velikonocích v roce 1843. Jako jiní dostal „Ausweis“ pro vstup do uzavřeného území a každou neděli docházel do Sedlčan, kde sloužil mši svatou. Němci to zpočátku i trpěli, avšak několikrát jejich četníci před kostelem pokutovali 50,- korunami věřící, kteří u sebe neměli nařizený průkaz. Silnice ze Sedlce i Příbrami byla opatřena závorami, a proto je věřící ze Solopysk, Oříkova, Doubravice a Rudolce obcházel velkými oklikami – cestičkami, přes zahrady opuštěných domů. (Příčovy, Sestrouň, Zberaz a Vítěž byly téměř vysídleny.) Společenský život v Sedlčanech se samozřejmě omezil na minimum. Místním, kteří zůstali ve městě se po hmotné stránce nežilo špatně, avšak nadále měli pocit ciziny. Vojáci měli poměrně hodně peněz a tak dávali vysoké spropitné - například holičům deset, dvacet i více korun, přičemž cena za oholení byla zpočátku tři, později pět korun, zkrátka samozřejmě nepřišli ani místní hostinští. Před vystěhováním místní doslova nekřesťansky „vydělávali“ na potravinách, protože lidé z Prahy je přepláceli. Takzvaná cena ze známosti (relativně nízká) z roku 1943 bývala 5-7 korun za 1 cigaretu, nekrmená husa za 500,- lístek na 1 kg masa za 120-150,-, 1 kg cukru za 120,- korun... Později, na konci války se potom rozrostl výměnný obchod s německými uprchlíky či příslušníky SS, kteří za chleba dávali boty, šaty i přikrývky. Počet nepřátelského vojska postupně dosáhl počtu pěti tisíc; kromě Němců, zde byli Norové, Finové, Vlámové, Slovinci a Litevci. Někteří z nich mnoho účty k náboženským symbolům nemělo. Například do sochy svatého Jana u hřbitova stříleli z pistole a „sošku svatého Jana na domě pana Vondry v bývalé Pražské ulici srazili za velkého hulákání sněhovými koulemi“. Někteří Litevci však chodili do kostela a před svým odchodem ze Sedlčan, 18. června 1944, navštívili po bohoslužbě u svatého Antonína v sakristii děkana Bučila; políbili mu ruku a prosili ho svaté obrázky a o požehnání před odjezdem na frontu. Zřízením vojenského cvičiště byly Sedlčany v podstatě ušetřeny toho, že Němci si poté nevynucovali činnost v Kuratoriu české mládeže, v Českém svazu pro spolupráci s Němci, v Lize proti bolševismu a ve sbírkách na německý Červený kříž. Neuchránilo je však před totálním nasazením do německého válečného pracovního procesu jak v „třetí říši“, tak i na území protektorátu. Všichni „nasazení“ se těmto odvodům snažili podle svých možností vyhnout. Blížil se již konec druhé světové války, když širší Bučilova rodina byla zasažena krutou ranou. Josef, který po dohodě mezi sourozenci „převzal“ hospodaření na rodinném statku ve Smolotelech – prvorozený syn Jan byl totiž jako československý legionář v Itálii zraněn v první světové válce. Na základě udání „vlastního“ kočího pro „hromadění zásob“ (ve skutečnosti ukrytí několika pytlů obilí) byl souzen německým lidovým soudem za přítomnosti

okolních starostů v hospodě v Oborech a 9. března 1945 v Praze na Pankráci popraven gilotinou. Pohřben byl pravděpodobně v hromadném hrobě v Praze-Ďáblicích. Jeho bratr František se o tom dozvěděl ze známého červeného plakátu, vylepovaných na veřejných místech k zastrašení českého obyvatelstva. Leták kdosi podstrčil pod dveře solopyské kaple... Sourozenci Bučilovi po druhé světové válce opět rozhodovali, jak zachovat rodný statek. Nejstarší Jan se tehdy vzdal své legionářské renty a začal „doma“ hospodařit. Jeho oběť byla marná, protože po únoru 1948 bylo vše opět jinak a rodinného majetku se chopilo místní jednotné zemědělské družstvo, po jehož „hospodaření“ zůstalo jen zarůstající rumiště. Děkan Bučil po válce finančně i jinak podporoval svoji neteř Helenu, dceru nejstarší Marie (často jezdívala do Sedlčan), na studiích medicíny University Karlovy v Praze (promovala 6. října 1950). Jako jediná z rodiny byla přítomna soudu se svým strýcem Josefem a později se marně snažila o záchranu strýce Františka z komunistického žaláře, když se jeho zdravotní stav zhoršil v důsledku neposkytnutí odpovídající lékařské péče. Když Němci 19. dubna 1945 sestřelili tři americké bombardéry – u Solopysk, u Kosové Hory a nad Vítěží a Kolihov – pohřbil jejich ostatky na Církvičce 21. dubna děkan Bučil. Ženy ze Sestrouně a okolí mrtvým letcům složily ruce křížem a položili na ně právě kvetoucí květy stěmchy a petklíčů. Jejich hroby byly potom tak ozdobeny květinami, že děkan Bučil v kostele všechny varoval, že německá vojenská posádka by toto mohla považovat za provokaci, po níž by mohla následovat další persekuce. Vojenské cvičiště na Sedlčansku mělo silnou posádku (koncem války téměř na 10.000 vojáků), proto možnosti k povstání v květnu 1945 byly více omezené než na ostatním území protektorátu. K ozbrojeným akcím proti Němcům došlo v soudním okrese Sedlečkém a především Sedlci-Prčici, jenž si však vyžádalo několik desítek obětí po odvetě SS-manů.

POVÁLEČNÁ ETAPA PASTORAČNÍ SLUŽBY V SEDLČANECH

Komunistům se koncem druhé světové války podařilo vtisknout své rezistenci i sociální obsah. Jejich odboj proti Němcům byl zatím skrytý prostoupen „třídním bojem dělnické třídy proti buržoazii“. Už v takzvané košické vládě Národní fronty se jim podařilo získat všechna mocenská ministerstva, čímž si zajistili „vedoucí úlohu“ v poválečné československé společnosti. Ve velmi krátkém období křehké poválečné demokracie se jim dařilo rozšiřovat svoji moc i vliv až do února 1948, kdy provedli vlastní puč a převzali veškerou moc ve státě. Nyní již nemuseli příliš skrývat své cíle, ani metody k jejich dosažení, byť se stále snažili zachovávat zdání legitimity a dodržování platného právního řádu, včetně ústavy (především po ceremoniální stránce). Po ukončení druhé světové války v Evropě se Sedlčanští pomalu začali vracet do poničených a vykradených domovů. Zpočátku se sice nepřátelští vojáci o domy pečlivě starali, proto mnozí věřili, že jim je opraví či přestaví. Nedostatek pracovních sil

(byť ve vojenském prostoru vzniklo několik menších koncentračních a pracovních táborů) a stavebního materiálu však větší opravy nedovolily a pak válka si ve svém závěru vybrala svoji krutou daň. Tím větší bylo zklamání z reality.

Již na jaře 1945 se někteří lidé ze Sedlčan pokusili utvořit nový orgán místní politické správy podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18 ze 4. prosince 1944 o národních výborech a Prozatímním Národním shromáždění. Zdařil se až čtvrtý pokus o vytvoření národního výboru. O dosavadní činnosti a charakteru děkana Bučila nejlépe svědčí skutečnost, že 11. května 1945 byl zvolen prvním předsedou Národního výboru v Sedlčanech. Funkce se sice neujal, ale politické odpovědnosti se nevzdal, protože se opět angažoval v místní organizaci lidové strany. Podle záznamu městského kronikáře svoji demisi zdůvodnil tím, „že je velmi zaneprázdněn povinnostmi duchovního, což vzbudilo mezi ostatními členy výboru nelibost, protože i oni byli svým povoláním plně zaměstnáni.“ Dotčení laiků nebylo na místě, protože jejich představy o pastorační práci katolického kněze byly více než povrchní a koneckonců aktivity zedníka, skladníka, mlynářského dělníka, účetního, sklenáře a městského úředníka či automechanika jsou i dnes o něčem jiném. Děkan Bučil ve svých jednapadesáti letech i přes svou nemoc tehdy zastával povinnosti „příslušejícím 4 kněžím“, protože mu ještě přibyla správa „*excurrendo*“ farnosti Chlum, tedy mu přibyla celá řada dalších povinností. K tomu se snažil zajistit opravy kostelů, zvláště pak chrámu svatého Martina a chrámu svatého Václava na Chlumu. Později byl sice na Chlumu ustanoven jako administrátor P. Václav Nekola, ale přes své mládí byl vážně nemocen, přes rok byl v charitativním domově Milosrdných sester svatého Karla Boromejského v Přčici a tehdy jej opět zastupoval děkan Bučil. Místní komunisté měli jiný „třídní“ výklad, ale až později, po jeho prvním vykonstruovaném odsouzení tvrdili, že údajně měl volbu komentovat slovy: „*S takovou žebrotou, která se dostala k moci nemůže spolupracovat.*“ Také děkanství nalezl v dost žalostném stavu – v prvním patře částečně vytrhané podlahy, ukradené dveře, vyvrácené veřeje, tak jako většinou i v jiných sedlčanských domech. Ve zbytku se už šířila dřevomorka, a proto nechal v patře vše dřevěné odstranit, což mu později, při zmanipulovaném druhém procesu, bylo přičteno k tíži. Kostel vysídlení až na vnější omítky kupodivu přestál relativně dobře. Funkci předsedy národního výboru potom vykonával první místopředseda kapitán evidenční služby ve výslužbě Matěj Hrabý, který žil v Sedlčanech na odpočinku a za nacistické okupace měl správu lesních školek. Činnost prvního národního výboru byla opravdu velmi svízelná a náročná. Musel řešit řadu obtížných úkolů bezpečnostního, dopravního i vojenského charakteru, stejně jako bytovou, sociální, zdravotní otázku i řešení válečných škod. Také vstoupil do politického boje o navrácení sídla okresního úřadu z Votic.

Po nastěhování do Sedlčan se zde konala slavnost za účasti sovětských i československých vojenských jednotek (ty byly v uniformách

německého Afrikakorpsu), na níž promluvili zástupci politických stran: Josef Hruška za KSČ, Moravec za národní socialisty, Josef Hrubý za sociální demokraty a jako poslední děkan Bučil za lidovce. Jeho řeč byla přijata s bouřlivým potleskem..

Také první poválečná pouť 15. srpna k Panně Marii na Církvičce byla manifestací celého kraje za jeho obnovu. Dopoledne děkan Bučil sloužil slavnostní mši svatá, poté předseda národního výboru přivítal návštěvníky a na náměstí vyhrávala hudba pražských železničářů proměnný koncert. Výtěžek ve výši 26.000,- Kč byl dán na fond pro postavení kulturního domu v Sedlčanech. Odpoledne byla „veselice“ a fotbalový zápas.

Slavnost Božího Těla 20. května 1946 byla mimořádná nejen účastí pražského světícího biskupa J. Elsehmera, který nesl v průvodu z Církvičky do chrámu svatého Martina monstranci s Nejsvětější svátostí oltářní. Další velkou událostí sedlčanské farnosti byly Svatovojtěšské oslavy; kdy ostatky svatého Vojtěcha byly převzaty na hranicích okresu v Kamýku nad Vltavou, odkud byly nesené přes Krásnou Horu, Petroviče, Nechvalice na Církvičku a pak do chrámu svatého Martina, kde bylo slavné Te Deum a pobožnost po celou noc i následující den.

K roku 1946 se váže i vzpomínka tehdy desetileté Marie Stěhulové. Rodina se krátce před tím přestěhovala z Hrabří do Sedlčan. Její otec vážně onemocněl, a proto musel být 11. července operován v benešovské nemocnici. Když po týdnu hladovění dostal polévku, organismus se vzbouřil a jeho stav se stal kritickým. Tehdy jeho manželka Ludmila požádala děkana Bučila, aby za jejího manžela a otce pěti dětí při mši svaté poprosil Boha za jeho uzdravení. V neděli 28. července po mši svaté odjela paní Stěhulová za manželem do nemocnice, který ji velmi mile překvapil. K nemocniční bráně přišel sám a hrdě ji oznámil: „*Já už sněd celej oběd!*“ O přimluvě děkana Bučila zatím nevěděl. Až při vyprávění manželky si uvědomil, že během konání oběti v chrámu svatého Martina do něho vstoupila nová síla, jako kdysi do slepého žebřáka, kterému oči otevřel Pán Ježíš, protože tehdy sám vstal a začal chodit, i když si jeho spolupacienti i lékaři mysleli, že zemře. Není divu, že pro rodinu Stěhulovu to byl jeden z nejdůležitějších životních zážitků a pro jeho dceru Marii se děkan Bučil stal světcem.

Ten v této době opět zahájil sbírky na opravu kostelů, protože u svatého Martina silně opadávala omítky, což se neobešlo bez názorových střetů. Tehdy bylo mezi lidmi poměrně dost peněz, především díky vyplaceným zálohám podle dekretu prezidenta republiky č. 82/1945 Sb. o zálohách na náhradu za některé válečné škody válečné, pro místní „zvýhodněné“ ještě výnosem ministerstva vnitra pro území bývalých německých vojenských prostorů, a proto naléhali na rychlou opravu kostela. Děkan Bučil, poučen z opravy Církvičky, dobře věděl, že tentokrát budou náklady vyšší, proto současně vyjednával s Fondem národní obnovy o finanční příspěvek. Fond totiž už přispěl na opravu některých domů v Sedlčanech. To vše si samozřejmě vyžádalo svůj čas, v němž se měnily nejen poválečné zákony. Nakonec uzavřel se

státní správou dohodu v tom smyslu, že farnost na opravy přispěje 100.000,- Kč.

O nelehké poválečné situaci vypovídá zápis Okresního národního výboru v Sedlčanech z 11. prosince 1946. Úřad tehdy běžně prováděl konfiskace majetku, tentokrát například „*chlebníku holíčích a mycích potřeb Jana Brucknera, německého vojáka, zastřeleného 10. května 1945*“, úředníku místního hospodářského družstva Antonínu Chvátalovi konfiskoval investice, „*respektive nadhodnoty vzniklé přístavbou podkrovní zřízení vodovodu, elektrovodné sítě a čerpadla v domě čp. 336*“, kožešniku Antonínu Erbekovi pak „*nadhodnoty vzniklé přestavbou stodoly na garáže na stavební parcele č. kat. 335...*“

Opravu – fasády zvonice, kostela i věže - provedla opět Němečkova firma v roce 1950 s celkovým nákladem 390.000,- Kč. Děkan Bučil při sbírkách vybral více o 40.000,- Kč a tak z „přebytku“ ještě zaplatil opravu vězních hodin – byt byly majetkem města, kříže a práci lakýrníka. (Poslední vnější generální oprava chrámu svatého Martina byla provedena v roce 1864, protože severní stěna už značně popraskala a hrozilo zřícení, tehdy byla přistavena sakristie a boční kaple svatého Cyrila a Metoděje, čímž vznikla i nová oratoř. Vnitřní oprava se uskutečnila po požáru v roce 1935.) Více než uvedené neshody s farníky děkanovi Bučilovi způsobovaly starosti poměry v samotné katolické církvi a tlak „státních“ orgánů o podřízení si církve. Komunistický režim v polovině roku 1950 prakticky skončil sérii mocensko-administrativních opatření, jež v podstatě rozbila tradiční strukturu katolické církve. Tím ji postavila pod úplnou kontrolu státu a omezila její vliv v občanském životě jen na bohoslužby v kostele a školní výuku náboženství pod státním dozorem. Poselství lásky děkana Bučila se v rozvíjejícím honu na čarodějnice samozřejmě stávalo větším a větším trámem v oku místních komunistů, masírovaných dobovou propagandou a umocněnou stranickými školeními. Po takzvaném vítězném únoru 1948 počali prakticky realizovat stalinskou teorii „třídního boje“, doprovázenou „třídní nenávisť“, při budování socialismu v Československu. Pro děkana Bučila měly uvedené teorie v souladu s jeho přesvědčením o svobodě dané od Boha i empirie víry, vyjádřené například ve Zjevení Janově proti zbožštění žijících římských císařů, svoji paralelu s tehdejšími osobními kulty J. V. Stalina i K. Gottwalda. Formy kritiky státní moci byly již značně omezené, a proto v souladu s nařízením kardinála Josefa Berana aspoň nevstoupil do „obrozené“ lidové strany, i když podle svých možností dále podporoval lidovce a národní socialisty v regionu a vedl bohatý společenský život. Plně se věnoval svému kněžskému poslání, což vše samozřejmě bylo v očích místních komunistů neodpuštělným zločinem a současně bylo pro ně důkazem, že děkan Bučil má „nepřátelský postoj k lidově demokratickému zřízení“. Záminka ke zničení oblíbeného katolického kněze se našla poměrně brzy. Již v březnu 1948 Národní shromáždění přijalo zákon č. 46/1948 Sb. o nové pozemkové reformě („trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě“), jímž mimo jiné byla katolická církev zbavena zbytku svého pozemkového vlastnictví. V

důsledku toho jí zůstal jediný její zdroj příjmů - sbírky mezi vlastními věřícími, avšak i to bylo trnem v očích Ústředního akčního výboru Národní fronty v Praze. Vydal proto zákaz pořádání veškerých církevních sbírek, jenž byl realizován opatřeními okresních národních výborů, ač se jasně jednalo o interní záležitost církevní, „zaručenou“ tehdy platnými zákony a dekrety státní správy. Církevní komise Ústředního výboru Komunistické strany Československa („církevní šestka“) zahájila svoji činnost v dubnu 1949, protože pro komunistický režim se stal vztah státu a církve jedním z nejdůležitějších problémů v jeho snaze zcela ovládnout společnost – podřídit, či zničit všechny instituce občanské společnosti. A katolickou církev komunisté považovali za nejsilnější společenskou instituci, protože ji dosud neovládali, a jež mohla dle jejich představ, působit jako silná opoziční politická síla. Byla pro ně rušivým prvkem v jejich pojetí totalitní a koncentrované moci. Církev tak představovala nejen potencionálního nepřítele, ale velmi záhy ji byla v rámci „zostřeného třídního boje“ přisouzena i role hlavního odpůrce, jehož skutečné „ústředí“ sídlilo ve Vatikánu (hned se „zrodily“ vykonstruované zločiny velezrady a špionáže). Nikdo z církevní hierarchie neměl žádné vlastní zkušenosti s komunistickým režimem, což poněkud umocňovalo její nejistotu, byť byla stále ještě přesvědčena o nezastupitelnosti společenského poslání římsko-katolické církve v Československu. Komunisté využili určité váhavosti ordinářů a okamžitě přešli do ofenzivy. K tomu zneužili katolické akce jako laické organizace, jež byla založená na popud papežů v 19. století k obraně a šíření náboženských morálních principů za účasti laiků ve spolupráci a pod vedením církevní hierarchie. V Československu působila od roku 1922, avšak po „nové“ ustavující schůzi 10. června 1949 v Praze se podle Klementa Gottwalda stala mezníkem na dlouhé cestě k „únoru 1948 v církvi“. Směrnice Národní fronty podněcovaly nižší funkcionáře k ještě vyššímu tlaku na kněze a k používání hrozeb vůči nim při návštěvách dvou funkcionářů, kteří jim předkládali Prohlášení katolické akce k podpisu. Toto hnutí mělo podle komunistů v podstatě farizejsky „vyvíjet činnost přisně v rámci věrouky římskokatolické, nebudou se v něm projevovat žádné disidentské tendence (heslo pryč od Říma), ale přitom bude naprosto jednoznačně vystupovat pro lidově demokratické zřízení a socialistickou výstavbu.“ Dále mělo „pěstovat kult cyrilometodějský a vytýčí si požadavek slovanských bohoslužeb Dále bude žádat rozšíření užívání slovenského a českého jazyka při bohoslužbách... V kritice Vatikánu bude hnutí ukazovat na to, že politika Vatikánu je něco jiného než učení římskokatolické církve, které chce hnutí plně respektovat. V této souvislosti bude plně navazovat na cyrilometodějskou tradici. (Cyril a Metoděj byli rovněž pronásledováni z politických důvodů.) Bude zdůrazňovat dobrý poměr mezi církví a vládou a bude podporovat pokrokové duchovní v církvi.“ Katolická církev si díky své pevné organizaci ještě stále udržovala vliv na věřící ve městech, obcích i na vesnicích, zvláště v oblastech, kde převažovala zemědělská výroba nad

průmyslovou. A právě takovým místem bylo Sedlčansko, navíc s charismatickým knězem a do února 1948 i místním politikem, který měl mezi lidmi přirozenou autoritu. Generální tajemník KSČ Rudolf Slánský na poradě krajských tajemníků 15. září 1949 doporučil: „Bylo by dobré, kdybyste měli připraveny takové černé listiny těch největších štváčů v krajích a okresech. Pamatujte na to, když ne dnes, tedy zítra to budeme potřebovat.“ Vzhledem k centrálnímu řízení komunistické strany se o tom dozvěděla i sedlčanská okresní církevní pětka, jež pracovala ve složení: předseda ONV (Holan), okresní tajemník KSČ (Hájek), církevní tajemník (Dvořák) a dva zástupci Státní bezpečnosti. Národní shromáždění 17. října 1949 jednomyslně „schválilo“ dva nové církevní zákony: č. 217 zřídil Státní úřad pro věci církevní a č. 218 o hospodářském zabezpečení církvi a náboženských společností státem, jenž v podstatě zneužil „kongruu“. Ta původně označovala existenční minimum duchovního, respektive doplatek k němu tam, kde beneficium nestačilo kněze uživit. Po zánoru církevního jmění Josefem II. se vytvořila „Náboženská matice“, jež měla dva fondy, v Čechách a na Moravě, z nichž byla hrazena kongrua. Po první světové válce se však pro špatné hospodářství staly fondy naprosto nerentabilní a tak v roce 1926 musela československá vláda přikročit k vydání kongruového zákona a přímo dotovat tyto fondy, a to částkou asi půl miliardy ročně. Výnos vlastního jmění Náboženské matice činil pouze asi jeden milion. Přitom však peníze duchovním nevyplácel stát sám, nýbrž výplata se prováděla dále prostřednictvím ordinářů. Komunisté novým zákonem dosáhli toho, že mohli zavést praxi, jež jim vyhovovala pro vyvolání dalšího tlaku na duchovní, aniž by museli příliš měnit na dosavadních zákonných předpisech. Tím de facto skončilo přímé jednání státu, respektive komunistů, s církvemi a nastala doslova teroristická etapa jednostranného řešení církevních a náboženských otázek bez účasti vyššího kléru, když se komunistickému režimu nepodařilo si jej podřídit. V Ruzyni se už pod vedením tehdejšího velitele Státní bezpečnosti Osvalda Závodského (později popraveného) začaly připravovat dvě skupiny vyšetřovatelů na proces s představiteli církevních řeholí, jenž začal 31. března 1950 a v listopadu 1950 došlo za režie náměstka ministra spravedlnosti JUDr. Karla Klose k procesu se světicím biskupem ThDr. Stanislavem Zelou a dalšími osmi duchovními, kteří byli odsouzeni k dlouholetým trestům těžkého žaláře. Proces, respektive jeho „dopady“ byly ostře sledovány i na sedlčanském okrese, protože tři z obžalovaných odtud pocházeli a měli zde příbuzné – opat premonstrátského kláštera ThDr. Stanislav Jarolínek z Vilíma, arcijáhen metropolitní kapituly u svatého Víta ThDr. J. Čihák z Obděnic a kanovník u svatého Víta ThDr. Jaroslav Kulač z Ratměřic. V rámci „organizované veřejnosti“ se procesu zúčastnili i tři lidé z okresu (Alois Brejška, Františka Mrázková a Jaroslav Rychtr), kterým byla proplacena cesta do Prahy. Církevní tajemník ve svém pravidelném hlášení uváděl: „Zprávy byly denně sledovány v rozhlase a velmi se o tom hovořilo... Naši soudruzi se opět poučili na politickém případě o nutnosti být

ostrahy, I když bylo dosti těch kteří odmítají jakýkoli postup proti duchovenstvu, přece jejich hlas vyzněl naprázdno. V celku ani duchovní se nesnažili /z opatrnosti/ věřícím věc vysvětlovat... Věc byla pro okres zvlášť sensační že tři hodnostáři měli nezdravý vliv na rodné vsi a okolí a tento lid přidržovali při náboženství, ale také měli přímý vliv na religiozitu okres[uj] a na to, že rodiče nutili stát se knězem. U kněží bylo vidět větší činnost při vzájemném navštěvování...“ „S.[oudruška] Čermáková“ na schůzi Okresního výboru Katolické akce v Sedlčanech 29. prosince 1950 podala zprávu „jako přímý účastník procesu o chování duchovních při výslechu“. Nutno připomenout, že tento proces byl v podstatě první v historii vykonstruovaných procesů komunistického režimu v Československu, kdy byly použity takzvané otázkové protokoly a obžalovaní byli donuceni se je naučit zapaměti, aby vynikla propagandistická reže jejich „zločinů“. Ministerstvo spravedlnosti už v prosinci 1950 vydalo nákladem 37.500 výtisků propagační publikaci „Proces proti vatikánským agentům v Československu“ s podtitulem: „Biskup Zela a spolčníci“. Brožura na 180 stránkách obsahovala žalobu, zápisy z hlavního líčení ve dnech 27. listopadu až 2. prosince 1950 s výsledky obviněných, výpovědi svědků, znalecký posudek universitního profesora A. Hobzy, závěrečné řeči prokurátorů, obhájců i vlastní rozsudek. Kněz se tehdy, a nejen v padesátých letech, stal objektem „třídní“ msty. Rostl počet popravených kněží, někteří byli ubiti už při výslechu či ve vězení (jako profesor Josef Koutný, opat ThDr. Stanislav Jarolínek, páter Josef Toufar a další). Opravy kostela svatého Martina měly být slavnostně ukončeny 22. října 1950, a proto tajemník Ústředního výboru Katolické akce „bratř“ Beneš navrhol, aby se při této příležitosti v Sedlčanech uskutečnil „mírový projev“, vzhledem k blížícímu se zasedání „II. Světového kongresu obránců míru“ ve Velké Británii (13.-19. listopadu 1950). Okresní výbor Katolické akce v Sedlčanech (Čermáková, Kramperová, Langrová za přispění tajemníka okresního akčního výboru Národní fronty Řechky a tajemníka lidové strany Muzikáře) následně vypracoval podrobný plán příprav, jejichž „rozvedením“ byl pověřen církevní tajemník Bohuslav Dvořák.. Slavnost měla „formálně pořádat a svolávat duchovní správa v Sedlčanech“, avšak při slavnosti měl převzít iniciativu Okresní výbor Katolické akce. Po slavnostní pontifikální mši měl být „mírový projev pokrokového duchovního z Prahy“ P. J. Máry. „Záslouhou“ tajemníka Okresního výboru KSČ „bylo na členských schůzích promluveno o popularitě P. Máry“, který se stal už tehdy celkem povolným nástrojem komunistů při rozružení uvnitř katolické církve. Sice neměl autoritu mezi duchovními, ale laikům imponoval relativním mládím (narozen roku 1912), neotřelými nápady a tvůrčími schopnostmi. Z kaplanství v Karlových Varech byl povolán do Prahy a ustanoven předsedou Katolické akce, šéfredaktorem Katolických novin a posléze byl až do roku 1989 ředitelem Charity. Arcibiskup Josef Beran rozhodl už v létě 1949 o jeho exkomunikaci – vyloučení z církve, což je nejpřísnější církevní trest – což později nikomu nevadilo při jeho jmenování vyšehradským kanovníkem. Konec Katolické akce

v Československu, jak mezi duchovními, tak i mezi laiky, znamenal Dekret Svaté stolice ze dne 20. června 1949, jimž ji Nejvyšší posvátná kongregace svatého Officia odsoudila a exkomunikovala její účastníky. To byly s největší pravděpodobností hlavní důvody, proč se děkan Bučil nezúčastnil slavnostní bohoslužby v chrámu svatého Martina 22. listopadu 1950.. Nepochybně se obával nové schizmy katolické církve v Československu, proto se snažil zachovávat věrnost svým legitimním představeným. Po odsouzení ranní mše svaté tedy odjel na Chlum, aby odsloužil již ohlášenou mši svatou. Slavnostní mši v Sedlčanech, ač značně nerad, celebroid narychlo přivezený administrátor z Kosovy Hory P. Jindřich Hasík, který na protest s Katolickou akcí „*nepodal našim milým hostům duchovním z Prahy ruku*“, stěžoval si okresní výbor Katolické akce na své schůzi 15. listopadu 1950. O „mírové manifestaci“ se v regionu hodně mluvilo. Mnozí pochybovali, zda se skutečně bude jednat o církevní slavnost. A mezi ženami se už proslýchalo, že „*prý do Sedlčan bude dosazen nový kněz, nějaký komunista*“. O opravě kostela se s rezervou říkalo: „*To je jediný kus práce, který udělali komunisté správně*“. Při příjezdu z Prahy měli P. Mára a P. Jindřich Volný zpoždění, tudíž se slavnostní mše nezúčastnili. Kázání bylo dle sedlčanského zvyku až před koncem mše svaté, při modlení, a tak v kostele kázal P. Volný, zatímco P. Mára po deváté hodině promluvil ke shromážděným ze schodiště děkanství. Poděkovala mu dívka ze střední školy v Sedlčanech a předala mu kytičky. Potom vystoupila místopředsedkyně Katolické akce Anežka Langrová a přečetla následující resoluci: „*Mi, katoličtí věřící ze sedlčanska, sešli jsme se, abychom manifestovali za mír. Děkujeme vládě a prezidentu republiky, zato že jeho celá činnost směřuje k mírovému cíli, a že jeho orientace na našeho slovanského bratra – nejsilnější země na světě – nám zajišťuje, že již nikdy v budoucnosti nebudeme stát osamoceni a zrazeni, jako tomu bylo v roce 1938 se strany našich západních spojenců. Svoji vděčnost vyjadřujeme slibem: podle hesla katolický křesťan první v řadách obránců míru a budovatelů socialismu budeme se řídit.*“ Resoluce byla „schválena“ potleskem. Měly následovat hymny. Po chvíli trapně čekání se účastníci rozešli, ale „katolická akce na okrese“ byla údajně „posílena“, jak uvedl ve svém hlášení církevní tajemník a dodal: „*O Katolické noviny byl veliký zájem. Také proto, že byly zadarmo a že v nich bylo psáno o sedlčanském kostele*“.

Nejasností ve farní rodině i mimo ni bylo jistě více, protože někteří děkanu Bučilovi také vyčítali, že „*nechce mít kaplana, aby měl všechny důchody sám*“. Ten však jen, a to bez ohledu na své zdraví, plnil svůj slib pražské konsistoři, že vše zvládne sám, i když mu přibyla ještě chlumská farnost. Při poválečném nedostatku kněží (umocněného nacistickou persekucí i odchodem kněží německé národnosti), bylo zřejmé, že nemohl dostat kaplana, když mnohde nebyl žádný kněz. Kritikům se podobné věci stávají; neuvědomovali si, respektive neměli ani tušení, v jaké těžké životní situaci se jejich duchovní otec právě nachází. V důsledku vážného onemocnění oka a následné hospitalizaci v nemocnici i zahájeným opravám chrámu svatého

Martina sloužil děkan Bučil v roce 1950 zde podle výkazu jen dvě mše svaté a odpoledne svaté požehnání a jednu májovou pobožnost. Jednu mši svatou denně sloužil na Chlumu; ve všední den měl i pak dvě, a to při pohřbu nebo oddavkách. Dále v tomto roce měl ještě 40 na Církvičce, 10 v Solopyskách a 12 bohoslužeb v Příčovech. V době jeho nemoci jej ve výuce náboženství zastupovali P. Václav Nekola z Chlumu a P. Jaroslav Karpíšek ze Svatého Jana, jinak jej zastupoval P. Antonín Šimák z Dublovic.

STÁTNÍ SOUD V PRAZE NA PANKRÁCI

Ve zjištěné době „třídí nenávisti“ stačilo ke zničení člověka (a často i jeho rodiny) skutečně velmi málo. O předposledních Vánocích v roce 1949 úřad církevního tajemníka prostřednictvím svých „důvěrníků“ zaznamenal zvýšenou návštěvnost půlnoční mše svaté zvláště v Sedlčanech, Počepicích a Sedlci. Údajně „*pro agilnost*“ místních duchovních. Také silvestrovská pobožnost byla sledována. Ve farnostech byla hojně navštívena a okresní „rekord“ v návštěvě pobožnosti měl opět děkan Bučil. V noci přicházelo do Sedlčan prý tolik lidí až „*si pokojní občané stěžovali, že je to ruší...*“ Krátce po Novém roce 1950 si děkan Bučil vážně onemocněl s okem a byl odvezen na vinohradskou kliniku. Po návratu z Prahy se v soukromém rozhovoru se třemi studenty místního gymnasia „jen“ zmínil o „Čihoštském zázraku“ – a hned tu byl nástroj k vydírání, vrcholící prvním vykonstruovaným rozsudkem Státního soudu v Praze. Později okresní církevní tajemník tvrdil, že „*ukazoval dva obrázky kříže s připomínkami, že jsou to dva různé oltáře*“. Okresní oddělení Státní bezpečnosti v Sedlčanech se o tom záhy dozvědělo a ihned se chopilo příležitosti. Gymnastista Josef Calta 23. dubna 1950 do protokolu na místním oddělení Státní bezpečnosti uvedl: „*Asi za 14 dnů po událostech v Čihošti, kdy toto bylo publikováno v denním tisku a v rozhlase mluvil jsem ve společnosti svých kamarádů, resp. spolužáků K o š v a n c e Stanislava a K o l i n a Josefa se zdejší děkanem B u č i l e m. Bylo to při vyučování náboženství na R[eálném] G[ymnasiu] kam docházel děkan B u č i l vyučovat. O přestávce shromáždil jsme se kolem něho v počtu asi 10 žáků a některýchs jej tázal pravděpodobně na události Čihoště. Kdo z nich to byl to přesně nevím, neboť já jsem do hloučku přišel již v době, kdy děkan vykládal, že to nemůže být pravda co se píše v novinách, poněvadž nějaké děti viděly klíčovou dírkou, která některé orgánové tento zázrak sestrojovali a dávali tam různé pásky. Dále se zmínil o orgánech kteří toto připravovali, že to byli snad fotografové, kteří si to předem připravovali. Mimo nás 10 chodilo po třídě ještě několik žáků, kteří sice mohli rozhovor slyšet, ale nikdo mimo nás se o to tak nezajímal...*“ Okresní velitel Sboru národní bezpečnosti v Sedlčanech vrchní strážmistr Frkal pověřil vyšetřením „případu“ štábního strážmistra Jaroslava Coufala, který si 2. června 1950 předvolal děkana Bučila k „výpovědi podezřelého“. V zápise je uvedeno jeho následné vyjádření: „*Jest pravdou, že chodím vyučovat náboženství na*

realné gymnásium v Sedlčanech, kde vyučuji celkem asi 18 žáků z toho 8 chlapců a 10 děvčat. V době kdy probíhala číhošťská aféra byl jsem právě v nemocnici v Praze 12, jelikož jsem si poranil levé oko. Počítal jsem s tím, že až přijedu do Sedlčan, budou ke mně docházeti věřící a tázati se mně, zda-li se zázrak zakládá na pravdě. Proto jsem se rozhodl, že pobyt v Praze využiji k tomu, že navštívím film, který byl natočen a pojednává o podvodu číhošťského faráře. Na tento film jsem skutečně byl a při promítání nebylo mně celkem jasno to, že farář pravou ruku má u zdi a dva prsty jsou zasunuty řekl bych do připevněných řemenů. Před tím jsem se domníval, že tahal za nějaký provázek. Další mně nebylo jasné to, že na obrázku v časopise Květen jest vyobrazen křížek, který se pohyboval částečně ještě s gotickým svatostánkem a elektrickými svíčkami a naproti tomu na druhém obrázku tento svatostánek není a místo elektrických svíček jsou obyčejné voskové svíce. Toto jsou poznatky, které jsem jednal získal na promítaném filmu a z časopisu Květen...“ Díky svému pozorovacímu talentu se pozastavil a vyslovil nahlas své pochybnosti nad zjevnými rozpory prezentovaných ve sdělovacích prostředcích. Scénář byl komunistickou propagandou jistě pečlivě připraven, přesto se vloudily chybičky, za něž ovšem neplatili jejich strůjci, ale kritici. Po oficiální propagandistické masáži a šířící se vlny strachu z represí se nikdo z místních veřejně nešířil o „Číhošťském zázraku“, vždyt na jaře 1950 byl už proveden brutální zásah proti klášterům a 4. dubna byl ukončen první proces proti představitelům řádů, jímž měl být tento zásah dodatečně zdůvodněn. „Teprve“ 15. června 1950 velitel Okresního oddělení Národní bezpečnosti v Sedlčanech Frkal podal, a to pouze na základě protokolární výpovědi studenta Calty, trestní oznámení na děkana Františka Bučila „pro šíření nepravdivých zpráv“ u Okresní prokuratury v Sedlčanech, v jehož závěru v duchu dobové komunistické rétoriky neopomenul zdůraznit: „Děkan Bučil je znám jako diplomat, který umí mluvit s věřícími i s vyšetřujícím orgánem podle toho co sám potřebuje a podle čeho může usoudit že bude postaven do dobrého světla. Dokladem toho jest, že v bezvýznamných věcech působí na věřící i z kazatelny, ale se nestalo, že by promluvil o věcech důležitějších, které by byly prospěšny dnešnímu lidově-demokratickému zřízení, přesto, že jako **děkan má na okolní vesnice i samo město velký vliv**. Dále je zdejšímu úřadu známo, že se stýká s faráři z okresu, kteří jsou přímo fanatickými odpůrci lidově-demokratického zřízení jakož i s místní reakcí. Jeho pověst se dá charakterizovati asi tak, že není příkloněn k [d]nešnímu režimu, jelikož by se dávno již projevil k čemuž má možnost působením z kazatelny na věřící, kteří mu věří do slova. I jeho mravní život není bezúhonný, jelikož je znám jako takový, který rád holduje alkoholismu a obzvláště když tento mu je podán zadarmo.“ Děkan Bučil po návratu z nemocnice musel na Okresním národním výboru v Sedlčanech splnit zákonem stanovený „slib věrnosti republice“, teprve potom mu byla vyplacena záloha na platy. Duchovní sedlčanského okresu byli v červenci zvaní na okresní národní výbor k „debatám“ s předsedou

(Holanem), tajemníkem akčního výboru Národní fronty (Řehkou) a bezpečnostním tajemníkem (Nápravníkem) na téma: „*mírová kázání duchovních, boj proti mandelince, Velehrad, jednotná družstva, Intervence v Koreii apod.*“ a na základě jejich výsledku jim byli překontrolovány zálohy platů na druhé čtvrtletí 1950. Děkan Bučil při jednáních na okrese většinou „bral na sebe funkci soudce, který všechno usmířoval a doporučoval s každou věcí vyčkat až se sama vyjasní. Mařil a odsuzoval jakoukoli spolupráci ostatních duchovních s okresním národním výborem“. Církevní tajemník Dvořák „dal“ děkanovi Bučilovi počátkem srpna 1950 čtrnáctidenní ultimatum na to, „aby se projevil“, současně konstatoval, že „*dělá dobrý dojem. Má dobrá kázání a hodně se stýká s pracujícím lidem. Také s nimi seděl v hospodě ve velmi družné náladě. Dělá sbírku na kostel a pomáhá při opravách obstarávaním různých věcí...*“ Zřejmě se domníval, že děkana Bučila zlomí či donutí, aby se stal jedním z takzvaných pokrokových kněží. Krátce před tím ve svém hlášení totiž mimo jiné uvedl, že se „*v poslední době několikrát opil*“, což mohla být i cílená provokace (nebo prostě „chlapská“ zábava podstrčením kořalky) či lidská závist, že někdo v hospodě zaplatil pití. V důsledku toho mu byla odebrána jeho milovaná puška, jež se stala nástrojem vydírání. Tajemník Dvořák předpokládal, že za „určitých“ podmínek by byl tento „trestný případ“ založen, děkanovi Bučilovi by byla vrácena jeho puška, když mu bude „*dána možnost zařadit se mezi šťastné budovatele socialismu*“. Mezitím Okresní prokuratura v Sedlčanech postoupila trestní oznámení Státní bezpečnosti Krajské prokuratury v Praze a ta prokuratura Státního soudu v Praze, jež už mezitím dostala pokyny z ministerstva spravedlnosti. VIII. (církevní) oddělení Státní prokuratury Praha žádalo 18. září 1950 Krajskou prokuraturu v Praze o „*urychlenou publikaci připojené obžaloby Františkovi B u č i l o v i, řím., kat. faráři, podle pokynů daných vám ministerstvem spravedlnosti. Obžaloba budiž publikována pouze přečtením /nikoliv doručením/ a vrácena i s publikačním protokolem urychleně zdejšímu soudu.*“ To znamenalo, že děkan Bučil s ní byl seznámen až u soudu! Z dochovaných spisů je zřejmé, že žaloba byla několikrát přepisována, aby tím více vyniklo „nepřítelství“ sedlčanského děkana proti „lidově demokratickému zřízení“. Podle metody zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha – „cukru a biče“ – během podzimu 1950 byla děkanovi Bučilovi vrácena jeho milovaná lovecká puška i honební lístek. Tajemník Dvořák jej dokonce „chválil“ za „vzorné“ kázání, jehož obsah stručně popsal slovy: „*Jeden mistr měl několik dělníků. Jakmile odešel z díly, dělníci přestali pracovat. Jednou musel jít mistr na několika denní cestu. Tu poznal, že opět dělníci pracovat nebudou a pojal úmysl jak dělníky k práci přimět /měl jedno oko skleněné/ vyjmul svoje skleněné oko a položil je v dílně tak, aby se dívalo na dělníky. Když pak s klidem odešel, našel se jeden z dělníků a přiklopil oko hrcem. Z tohoto udělal děkan poučení: jsou lidé, kteří pracují jen když se na ně někdo dívá. Jakmile jsou sami, tak neudělají nic. Věřící se zasmáli a každý si to přeložil jinak.*“ V tom

měl nepochybně pravdu, protože děkan Bučil dokázal lidem opravdu promluvit do i z duše. Dnem 1. září 1950 byl ustanoven novým administrátorem v Sedlčanech P. Štěpán Luža, rodák z Veteřova u Kyjova, který v roce 1939 vstoupil do řádu Křížovníků s červenou hvězdou. Členem tohoto řádu byl i Jan Mára, který byl na katolického kněze vysvěcen 13. března 1938 a po únoru 1948 se zapojil mezi takzvané pokrokové kněze a dle všeho se zasadil o jmenování svého spolubratra v Sedlčanech. Luža byl v roce 1943 totálně nasazen do zemědělství a po květnu 1945 se vrátil do Prahy, aby dokončil bohoslovecká studia – 11. listopadu 1945 složil řádové sliby a 1. dubna 1946 byl vysvěcen na kněze pražským svéticím biskupem J. Elsehmerem. Nejdříve působil jako kaplan na řádové faře v Unhošti, poté jako administrátor v Karlových Varech a nakonec kaplanoval v Poděbradech, odkud byl povolán do Sedlčan, kde fakticky nastoupil až na jaře 1951. Hospodyní mu dělala sestra jeho matky „tetička“ M. Müllerová. Děkanovi Bučilovi tehdy ve skutečnosti vypomáhal jeho bývalý ministrant, kterého přivedl ke svátosti kněžství. Primici P. Jan Chvátal celebrou 30. dubna 1950. Místní politická správa, ač nerada musela s termínem souhlasit, i když to bylo před dnem státního svátku 1. máje. Na stále zemědělském Sedlčansku byl totiž v minulosti poměrně bojkotován v důsledku polních prací, a proto byly obavy z malé účasti. Také však měly už být zahájeny opravy omítek kostela, proto se mohla primice za účasti sedmi kněží konat. Novosvětec tedy nebyl podle zvyku doprovázen ani do domu či z domu, ale dostavil se na děkanství a odtud ve špalíru družiček přešel do chrámu svatého Martina. Pražská konzistoř mu zatím neurčila žádné místo působení v pastorační službě, a tak dále přebýval u rodičů v Sedlčanech. Na podzim 1950 vážně onemocněli tři duchovní křímsko-katolické církve – P. Vojtěch Linhart v Kamýku nad Vltavou, P. Václav Nekola na Chlumu a P. Jan Kozmík v Prčici. Zastupování dolehlo na P. Aloise Bareše ze Sedlce, děkana Bučila, P. Jaroslava Karpíška ze Svatého Jana a P. Antonína Šimáka z Dublovic. Tím byla vážně ohrožena nejen výuka náboženství, což jistě vyhovovalo předstávám místních funkcionářů, aby do jeho výuky byli zapojeni laici (v Sedlčanech od března 1951 vyučovala Marie Stiborová). Navíc při dříve plně obsazeném okresu byli už někteří místní duchovní zatčeni, jako například v roce 1950 P. Tkadlčík z Jesenice, vikář Ladislav Hlad z Obděnic, který byl na jaře 1950 tajně vysvěcen na biskupa, potom úřady „povolán“ do internace v Želivském klášteře a později persekvován vězněním. Dne 7. prosince 1950 byl pak tajně zatčen v křečovicke škole vikariátní sekretář II bystřického vikariátu P. Václav Klepš, který platil mezi duchovními sedlčanského okresu za „neohroženého a nedotknutelného duchovního“, psal ve svém hlášení církevní tajemník z 29. prosince 1950. P. Klepš, podobně jako děkan Bučil, se plně stavěl za kardinála Josefa Berana a ostatní biskupy, byl proti Katolické akci; v neděli na Nový rok 1949 prohlásil z kazatelny, že úřední sňatek nemá platnost a platí jen církevní, což v Křečovicích vyvolalo nebývalý rozruch. Často a otevřeně pranýřoval místní funkcionáře KSČ z jejich „rodinkaření“ a terorizování

celé vesnice. Krátce před tím měl sedm svateb, přičemž při té poslední funkcionáři místního národního výboru vytáhli novomanžele ze svatby právě ve chvíli kdy dojedli polévku a plně dvě hodiny s nimi sepišovali protokol. Vadilo jim, že nevěsta neměla u civilního sňatku kytici a proč si novomanželé na prstýnky dali vyřít datum církevního sňatku, tedy tři týdny po civilním sňatku. I tak se však mohl projevit odpor proti usurpujícímu komunistickému režimu a také jsou dokladem toho, jaké možnosti měli lidé k obraně svých nezadatelných práv a svobod. Funkcionáři krátce poté dostali v místní hospodě řádný výprask. Děkan Bučil si tedy často kladl otázku, kdy bude následovat své druhy na jejich křížové cestě. Na jaře 1951 byl zatčen, později tolik známý léčitel, P. František Ferda, který tehdy kaplanoval v Nechvalicích a v podstatě vykonával povinnosti sedlčanského vikáře. Státní moc tehdy z důvodu lepší kontroly de facto rozbila tradiční vikariáty, jež nyní „upravila“ podle správního uspořádání, tedy okresů.

Děkan Bučil sloužil poslední mši svatou v chrámu svatého Martina 27. prosince 1950, to znamená na svátek svatého Jana apoštola, jehož evangelium je nazýváno evangeliem vtěleného Slova. Středem Janovy teologie je křest (svátost vody), eucharistie (oltářní svátost krve) i svátost odpuštění hříchů. Ve své promluvě od oltáře nabádal věřící, aby se lidé nebáli trpět pro víru a společnou modlitbu ukončil obvyklou prosbou: „*Pane, zde řež a pal, jen na věčnosti, prosím ušetři.*“ Druhý den, snad zcela symbolicky, aniž si to strůjci persekuce uvědomili, byl svátek Betlémských neviňátek (svátek Mláďátek, mučedníků). Nevinní betlémsští chlupci se stali obětí Herodova panického strachu o moc. Jejich křest krve, přestože si jej neuvědomovali, podstoupili pro Ježíše Krista, a je dostatečným důvodem k tomu, aby byli uctíváni v církvi jako mučedníci. Jako vůbec první svědčí o tom, že díky Kristu se dobro stalo skutečně silnější než zlo, byl při těžkých životních zkouškách lidí o tom občas pochybují. Děkan Bučil byl „pozván“ do Prahy-Pankráč k státnímu soudu na 28. prosince 1950, aniž by znal žalobu. Věřil, tak jako mnozí jiné oběti komunistické zvěle, že u soudu budou dodržena jeho práva a on bude osvobozen. Ostatní uklidňoval slovy: „*Jak Pán Bůh dá, tak to bude.*“ Státní soud a státní prokuratura byly zřízeny jako výjimečné justiční orgány v říjnu 1948 zákonem č. 232/1948 Sb. pro „trestné činy“ podle zákona č. 231/1948 Sb. na ochranu lidově demokratické republiky, jenž nahradil dosavadní zákon č. 50/1923 Sb. na ochranu republiky. Ustanovení státního soudu a státní prokuratury údajně „*bylo správné a plně odpovídalo tehdejší situaci, linii [Komunistické] strany [Československa] a směřovalo k důsledné ochraně vítězství pracujícího lidu.*“ Ano, avšak v tom smyslu, že soudní procesy měly ve svém důsledku zastrašit a vytvořit z občana pozvolný nástroj mocenské kliky komunistického režimu. Teorie soudních nepřímých důkazů umožňovala, že vše bylo možno použít proti obžalovanému. V tehdejší praxi byla totiž činnost všech justičních orgánů závislá na závazných pokynech několika vedoucích pracovníků ministerstva spravedlnosti - především ministra spravedlnosti JUDr. Alexeje

Čepičky (od března 1948 do dubna 1950), JUDr. Štefana Raise (od května 1950 do zrušení státního soudu koncem roku 1952) a jejich náměstka JUDr. Karla Klose. O tomto systému komunistické „kabinetní justice“ nemohl děkan Bučil samozřejmě nic vědět. Ostatně i květnová ústava z roku 1948 měla v textu zakotvenou nezávislost soudů, ovšem ostatně jako ostatní práva a svobody jednotlivce jen formálně, jako alibistickou úlitbu mezinárodnímu právu. Ve skutečnosti praxe fungovala na těchto principech:

- a) zásadní vliv na rozhodovací pravomoc soudů se soustředil v rukou ministra spravedlnosti, včetně přísného schvalovacího systému a stanoviska k trestům;
- b) odstranění kontroly justičních orgánů nad vyšetřováním;
- c) prokuratura vůči soudu získala zvláštní postavení - návrhy prokurátora byly pro senát závazné;
- d) podstatné omezení práva obhajoby;
- e) vědomé porušování zásady objektivní pravdy (notoriety).

Hlavní líčení s děkanem Bučilem bylo nařízeno v 08,30 hodin. Senátu předsedal JUDr. Vladimír Siegel, členy byli: soudci z povolání - JUDr. Červ a JUDr. Blecha, soudci z lidu - V. Kučera a K. Hybš; obhajoby se ujal pražský advokát JUDr. Břetislav Nohavic. Po zjištění totožnosti a osobních dat děkana Bučila předsedou senátu přednesl státní prokurátor JUDr. Zdeněk Hruban obžalobu. Teprve nyní se děkan Bučil dozvěděl z čeho je vlastně obžalován. Po jejím přečtení předseda senátu „napomíná obviněného, aby mluvil pravdu a upozorňuje ho na polehčující okolnost – doznání“. Podle protokolu o „hlavním líčení“ děkan Bučil prohlásil: „**Necítím se vinným**“. Jeho obhajoba, na jejíž přípravu fakticky neměl žádný čas, se v podstatě shodovala s jeho, již citovanou, výpovědí na oddělení Státní bezpečnosti v Sedlčanech. Po poměrně krátkém hlavním líčení předseda senátu vyhlásil tento rozsudek:

„Obviněný

František B u č i l ,

Narozený 31. ledna 1894 ve Smolotelech, římsko katolický farář, bytem v Sedlčanech, čp. 44 t. č. ve vazbě státního soudu v Praze, (Ve vazbě ještě nebyl!-VZ)

je s t v i n e n ,

Že na jaře 1950 po vyučovací hodině na chodbě reálného gymnasia v Sedlčanech mezi svými žáky rozšiřoval poplašnou zprávu, ač si mohl uvědomiti, že její rozšiřování jest způsobilé ohroziti vážnost veřejné věci a ač věděl, že zpráva jím rozšiřovaná jest nepravdivá,

č í m ž s p á c h a l

Přečin šíření poplašné zprávy podle § odst. 2, věta druhá zák. č. 231/48 Sb. a

o d s u z u j e s e

Podle § 32 odst. 2 druhá věta a § 47 z. č. 231/48 Sb. s použitím ustanovení § 12 a 18 z. č. 86/50 Sb. k testu odnětí svobody v trvání 1 /jednoho/ roku a k peněžitému trestu 10.000,- Kč, v případě nezbytnosti k dalšímu náhradnímu trestu odnětí svobody v trvání /20/ dvacet dnů.

Trest je nepodmíněný...“

Státní soud se „normálně“ podobnými „trestnými činy“ nezabýval, protože u tohoto „biče dělnické

třídý“ bylo „základní“ sazbu deset, patnáct let nepodmíněně; nižší tresty byly spíše výjimečné. Ministerstvo spravedlnosti, nepochybně na žádost krajské i okresní „bezpečnostní pětky“ rozhodlo o přidělení k státnímu soudu, protože se jednalo o oblíbeného kněze v kraji. Tyto „bezpečnostní pětky“ působily v kraji a na okrese v rozporu s tehdy platným právním řádem ve složení: politický tajemník KSČ, bezpečnostní referent, velitel Státní bezpečnosti a Sboru národní bezpečnosti a bezpečnostní tajemník KSČ. Na základě usnesení (ústřední) komise pro bezpečnost ÚV KSČ ze dne 2. února 1949 měly kontrolovat práci místně příslušných orgánů a „pomáhat“ jim v jejich činnosti. Proto také byl děkan Bučil odsouzen podle druhého odstavce § 32 zákona č. 231/1948 Sb., kde samozřejmě byla vyšší sazba trestu - tuhé vězení od jednoho měsíce až do jednoho roku - „*věděl-li však, že zpráva jím rozšiřovaná je nepravdivá, bude potrestán tuhým vězením od tří měsíců do tří let*“. Po vynesení rozsudku byl děkan Bučil ihned zatčen příslušníky Státní bezpečnosti a eskortován do věznice na Pankráci. Zde 9. ledna 1951 podal k Nejvyššímu soudu proti rozsudku odvolání:

„1/ pro výrok o vině,

2/ pro výrok o trestu a výroky s ním související,

3/ pro porušení ustanovení o řízení podle § 85 č. 3

zák. č. 31/48 Sb.“ (o zlidovění soudnictví). Nejvyšší

soud v Praze na svém zasedání dne 24. dubna 1951 projednal za účasti: předseda senátu Křepela, soudců z lidu: František Cvrček – zaměstnanec ČSD a Antonín Kurka – pomocný dělník; soudců z povolání: JUDr. Houška (zpravodaj), JUDr. Krajíček, JUDr. Vích a JUDr. Šidlichovský; za generální prokuraturu JUDr. Kraus, přičemž nepřítomného děkana Bučila zastupoval JUDr. Břetislav Nohavic. Líčení začalo v 08,00 hodin. Na návrh zástupce generální prokuratury předseda senátu vyhlásil usnesení „o vyloučení veřejnosti ve smyslu §§ 148, odst. 2, 185, odst. 2 tr. ř.“. Poté zpravodaj JUDr. Houška vylíčil „skutkovou podstatu případu a dosavadní průběh trestního řízení a přečetl napadený rozsudek s důvody.“ Obhájce přednesl „souhlasně s jeho písemným vyhotovením“ a JUDr. Kraus navrhl zamítnutí odvolání. „Po oddělené poradě vyhlásil předseda konečné rozhodnutí s důvody a prohlásil tento případ za skončený.“ Podle zápisu už po hodině jednání, tedy v 09,00 hod. V

důvodové zprávě se mimo jiné konstatuje: „... Obžalovaný pak si byl dobře vědom, že může rozšiřováním této zprávy jednak vážně znepokojiti obyvatelstvo Sedlčan, o němž mu bylo známo, že je silně nábožensky založeno jednak ohroziti vážnost veřejné moci, když právě podvodné jednání číhoštského faráře přepisoval lidově demokratickým orgánům národní bezpečnosti... Pokud obviněný tvrdil, že má kladný poměr k lidově demokratickému řádu, stačí poukázati na zprávu o jeho pověsti, citovanou v rozsudku prvního soudu, z níž prvý soud správně zjistil, že obviněný není nakloněn lidově demokratickému řádu. Jeho čin je nebezpečný pro společnost...“ Časem se potvrdilo, že verze „číhoštského zázraku“, jak ji prezentovaly úřední zprávy i „dokumentární“ film „Běda tomu, skrze něhož...“, neodpovídaly skutečnosti. Podle svědectví želivského opata Víta Tajovského a dalších duchovních nikdo z nich o teorii zázraku

nemluvil. Pokud by měla být událost v Čihošti prohlášena za nadpřirozený zjev, podle církevního práva by to vyžadovalo léta komplikovaného a náročného šetření. Ostatně ani P. Toufar nic neviděl, jak potvrzuje jeho dodatečný zápis v ohlašni knize služeb Božích: „*Při kázání vidělo 19 svědků, jak kříž na svatostánku se pohnul. Já neviděl ničeho, teprve se dověděl 12. 12. od kováře Pospíšila.*“ Čihošťský kostel byl tehdy na okraji obce, proto se mohl do něho kdokoli za tmy vloudit. V napodobeném křížku mohlo být umístěno rádiem ovládané zařízení; pak stačilo při kázání stisknout tlačítko – a byl tu zázrak. Následné noci mohl být křížek nepozorovaně vyměněn nebo z původního odstraněno příslušné zařízení, což by dostatečně vysvětlilo postřeh děkana Bučila o různosti publikovaných svatostánků. A natáčení „dokumentárního“ filmu zase umožnilo státní bezpečnosti dodatečně nainstalování publikovaného systému gumíček, perek a ocelového lanka, jež mělo zajistit „záračné“ vychýlení kříže na svatostánku.

PRÁŽSKÝ SENÁT STÁTNÍHO SOUDU V SEDLČANECH

Po uvěznění děkana Bučila se začaly dít podivné věci, hodné utopistického románu Georgie Orwella „1984“, který v kapitole „Nevědomost je síla“ napsal: „*Po celou historickou dobu, možná už od konce mladší doby kamenné, byly na světě tři druhy lidí: Ti nahoře, Ti uprostřed a Ti dole. Dělili se ještě dál, byli nazýváni různými jmény a jejich poměrný počet, jakož i postoj jedněch k druhým se měnily v průběhu věků; ale ve své podstatě se struktura společnosti nikdy nezměnila. Dokonce i po obrovských převratech a po zdánlivě neodvolatelných změnách se vždy znovu prosadil stejný model, tak jako gyroskop vždy vrátí do rovnováhy, poté co vychýlil daleko na jednu nebo na druhou stranu... Cílem Těch nahoře je zůstat, kde jsou. Cílem Těch uprostřed je vyměnit si své místo s Těmi nahoře. Cílem Těch dole, pokud mají nějaký cíl – je totiž trvalou charakteristikou těch dole, že jsou příliš zkroušení dřinou, než aby si častěji uvědomovali cokoli mimo svůj každodenní život – je zrušit všechny rozdíly a vytvořit společnost, v níž si budou všichni lidé rovni... Ale žádný růst bohatství, zjemnění mravů, reforma nebo revoluce nepřiblížily ani o milimetr lidskou rovnost. Z hlediska Těch dole žádná historická změna nikdy neznamenala o mnoho víc než změnu jména jejich pánů...“*

Církevní tajemník Dvořák po dotazu na Krajském národním výboru v Praze se dozvěděl, „*že není možno počítat s brzkým návratem děkana Bučila*“, a proto v doprovodu místního příslušníka Státní bezpečnosti odjel 30. prosince do trestnice na Pankráci, aby si vyzvedl klíče od děkanství. Údajně proto, že v sobotu měly být dvě svatby a třetí v neděli. Také „*měl snahu vydat P. Chvátalovi nedělní roucho, která se obvykle zde používají. Po prvé jsme šli s bezpečnostním referentem a členy SNB na děkanství v sobotu odpoledne. Vydal jsem P. Chvátalovi jeho sváteční bohoslužebné roucho a doplňky na potvrzení. Zjistili jsme na děkanství mimořádný nepořádek ale peníze (!) /tj. 100.000,-*

Kč, které se zavázal děkan Bučil složit jako příspěvek na provedenou opravu kostela v Sedlčanech jsme nenalezli[/]. Tohoto dne byla provedena jenom krátká prohlídka.“ Dvořák, bezpečnostní referent okresu Nápravnik a příslušník Sboru národní bezpečnosti bez dalších svědků provedli první domovní prohlídku, aniž k tomu měli nějaké pověření či zákonné důvody – snad jen pro zajištění pučky a šteliva, ale to nehledali. Neměla však být jediná. V úterý, 2. ledna 1951, církevní tajemník, opět v doprovodu příslušníka Státní bezpečnosti, odjel na Pankrác za děkanem Bučilem. Ptali se ho především, „*jak je to s těmi sto tisíci Kč, které se uvolil složit do záložny v Sedlčanech – odpověď: jsem pánové rád, že jste přišli abych vám řekl kde které věci leží. Tak ty peníze a to je: 100.000,- Kč na opravu kostela v Sedlčanech jsou v proutěném košíčku, který leží pod stolem v místnosti za kuchyní mezi ostatním harampádím. Nedivte se, že tam mám nepořádek, byl jsem sám na všechno. Mimo tyto peníze zde je ještě 17.000,- Kč farního úřadu na Chlumu, které si ke mně dal do úschovy. Ty ostatní peníze jsou ze sbírek moje. Ty pokladní deníky leží v kuchyni na stole a všechny doklady jsou uvnitř. Není třeba nic doplácet (!), protože nám ještě nějaké peníze zbyly. Rovněž knížka z Chlumu je zde..“* Peníze i vkladní knížky se na uvedených místech skutečně našly a kupodivu peníze byly složeny v místní spořitelně. Děkan Bučil se podle svého nejlepšího vědomí věnoval především pastorační službě a opravám církevních budov, zatímco administrativu zrovna nemusel, pokud nesnesla odkladu. Zdánlivě i svůj dočasný domov na děkanství poněkud zanedbával, ale obdobně postupoval již koncem třicátých let – nejprve začal s generální opravou Církvičky a úpravou kolem chrámu svatého Martina, a teprve potom provedl rekonstrukci budov děkanství. V jakém stavu je v květnu 1945 nelezl, je už známo a poválečný ekonomický i společenský chaos si rovněž vyžádal svoji daň při realizaci stavebních úprav. Na rozdíl od mnoha místních do určité míry obětoval vlastní bydlení, snad i z obav, že bude ještě hůře a Boží stánky zůstanou v zuboženém stavu. Současně tím předcházel výtkám, že se více stará o své zázemí než o církevní stavby. Stopy jeho nemalého úsilí jsou v sedlčanské farnosti patrné do dnešních dnů, kdy se naplnila jeho vize o zelené báni na Církvičce, podobně jako mnohých jiných věcí, jež nadále slouží svému účelu, byť si málokdo uvědomí či zásluhou. Relativní „nepořádek“ mohl být i účelnou obranou proti zlodějům a také reakce na zkušenost z roku 1935, kdy během oprav kostela zloději vnikli na děkanství a díky „pořádku“ děkana Svobody se velmi snadno zmocnili peněz ze sbírek na opravu kostela a na chudé. „Opatření“ děkana Bučila byla účinná, o čemž svědčí skutečnost, že peníze neobjevili ani „profesionálové“ Státní bezpečnosti. Následovaly další „důkladné“ domovní prohlídky děkanství ve středu, ve čtvrtek, od pátku do soboty, nyní i za přítomnosti zástupců Krajského národního výboru z Prahy, místního oddělení Státní bezpečnosti i Okresního národního výboru v Sedlčanech. Tehdy bylo nalezeno „*veliké množství potravin, šatstva, prádla, obuvi a řada jiných věcí v mimořádném množství*“, což při známém

poválečném nedostatku vyvolalo u zúčastněných mimořádnou nevraživost vůči děkanovi Bučilovi. V sobotu bylo vše nafilmováno a poté byl lidem povolen přístup na děkanství, protože „zvláště ženy se dosti kategoricky dožadovaly toho, aby jim věci byly ukázány. Tak zcela samovolně jako hlas lidu“, hlásil tajemník Dvořák, „vzešel požadavek nalezené věci vystavit ve výkladních skříních“. Také bylo doporučováno, „aby i děkan Bučil byl u věci vystaven.“ Chtivých první prohlídky bylo asi tři sta, celkem „výstavu“ na děkanství navštívilo na pět set lidí. „Při prohlídce nechybělo rozhořčených projevů nevole a několik žen zde přímo poukazovalo na to, jak sobecký byl děkan Bučil. Veliké pobouření vyvolala skutečnost, že v odpadech byly nalezeny krabičky s hostiemi rozežrané od myši, dále pak svaté obrazy pohozené po zemi stejně jako kříže.“ Zůstává však otázkou, jak se po tolika domovních prohlídkách podařilo zachovat původní autentický stav z 28. prosince 1950, kdy děkan Bučil odjel k státnímu soudu do Prahy a také se poněkud zapomnělo, v jakém stavu bylo první patro děkanství od léta 1945. V „zájmu“ dělnické třídy bylo v politických procesech podvrženo tolik důkazů a slyšeno tolik nepravdivých svědectví, že by nebylo divu, aby tady tomu bylo jinak. Už na Nový rok 1950 se po sedlčanské farnosti rozkřiklo, že děkan Bučil je zatčen a v následujících dnech se rozšířily zprávy o nalezených velikých zásobách v objektech děkanství. V pěti místnostech, „skladištích doslova, naházených na jednu hromadu a vydaných na pospas myšim, hnilobě a mrazu“, byly „prozatím“ nalezeny „tři veliké papírové krabice dětské výživy do jednoho roku tj. přes 1.000,- ks konzerv. Dále 16 beden různých konzerv /část z nich není dosud otevřena – část je již zničena, zrezivělá. Asi 80 kg mouky z poloviny zkažená, 20 kg mýdla, 15 kg sádla z poloviny zkažená, 10 l medu, 30 kg čistících prostředků, větší množství nádobí, rajske protlaky, od myši prožrané krabice s cukrem, mákem, kakaem a celá řada jiných věcí. Dále tři pušky, asi 1.000,- nábojů, broky, prach atd. Dále stavební materiál, ostatný drát, menší zvonek aj. V penězích zatím: 140.000,-, přes 8 kg drobných mincí, několik stovek papírových pětikorun, stříbrné jubilejní mince apod. ve farské stáji pak 8 žoků dětského a jiného prádla a botiček patrně od katolické Charity, také již z části zničené. Dále pak divadelní úbory /prožrané od myši/ a některá divadelní zařízení.“ Později vzroste zvláště počet konzerv a dalších potravin. Vzhledem k své nemoci děkan Bučil mohl těžko sám všechny uvedené věci uskladnit. Navíc pocházely z řady charitativních pomoci, jež byly válkou těžce postiženému Sedlčansku darovány. Počínaje UNRROU a konče pomocnou akcí československých emigrantů v USA z roku 1947. Z části tak byly nalezeny i věci, jež krátce před tím komunistický režim v důsledku špatných výsledků řízeného hospodářství byl donucen stáhnout z distribuce, což samozřejmě aktérům zločinného spolčení proti děkanovi Bučilovi umožnilo umocnit „davovou“ hysterii nenávisti a šikany. Stačí prolistovat dobový tisk, jak se tehdy pranýřoval černý obchod a bývalí živnostníci, kteří neodevzdali, respektive jim dosud nebyl zabaven veškerý

majetek, pocházející z jejich dosavadní práce. Při nedostatku bytových a nebytových prostor děkan Bučil souhlasil, aby uvedené dary byly uskladněny v budovách děkanství. Všichni potom jaksi automaticky a samozřejmě předpokládali, že břímě odpovědnosti za jejich správu a rozdělení je na děkanovi Bučilovi. Veřejně se tedy vědělo, kde jsou dary uskladněny, přesto do té doby nikdo nevytvářel tlak na jejich rozdělení. Něco z toho skutečně rozdál, především rodinám s malými dětmi. Jako dobrý hospodář myslil i na horší časy, protože za „řízeného hospodářství“ dále fungoval lístkový přidělový systém a ekonomický propad státu vyvrcholil měnovou reformou v roce 1953. Tuto pomoc dával skrytě, aby jeho levice neviděla, co činí pravice. V duchu Písma se vyvaroval toho, aby konal dobré skutky proto, aby byl lidmi chválen, což byla jeho ochrana před lidskou závistí. Při svém vytížení, něco málo použil pro svoji vlastní potřebu či na pohoštění hostů, když se mu někdy večer už nechtělo vařit. O kvalitě konzerv z UNRRY svědčí, že i po desítkách let, když byly po válce nalezeny, byl jejich obsah zdravotně nezávadný. A samozřejmě vše nepocházelo z této pomoci, ale byly tam i jeho vlastní potraviny – jako například za nacistické okupace upečená husa zalitá sádlem, což byl v dané době jediný možný způsob skladování masa. Měl jistě jako každý jiný hospodář i jiné zásoby potravin, jež při vystěhování už nestačil odvézt a po válce některé z nich už našel zkažené či poničené v důsledku rabování příslušníků Rudé armády. Díky časovému zaneprázdnění neřešil jejich likvidaci či další zpracování. Občas také něco dostal od farníků, zvláště žen, které podobným přilepšením „svému důstojnému pánovi“, zvláště o církevních svátcích, projevovaly úctu a poděkování za jeho Boží služby. „Pracující lid“, jak napsal tajemník Dvořák, „reagoval na případ velmi silně. Nechybělo hlasitých projevů nevole při shlédnutí množství dětského prádla, botiček a konzerv do jednoho roku, ... o které okradl místní občanstvo.“ Okresní církevní pětko proto na svém jednání 12. ledna 1950 v souladu se závěry schůzí rady okresního národního výboru i jeho sekretariátu přijala jednoznačné usnesení: „Po prodiskutování případu děkana Bučila je třeba využít případ **politicky**, že jeho návrat a chamtivost jež postavila proti lidem, zvláště proti dětem. Bylo usneseno pozvat na čtvrtek všechny duchovní, aby i oni zaujali stanovisko k tomuto případu. Budou vysílány v místním rozhlase relace, aby byli všichni informováni, o jeho počinání“. Ti byli vystaveni silnému nátlaku už den před tím, protože sedm z nich bylo přinuceno po prvním procesu v Praze podepsat následující prohlášení: „My sedlčanští lidově demokratické republiky shromáždění na schůzi konané dne 11. ledna 1951 v Sedlčanech, nesouhlasíme s jednáním děkana Františka Bučila, za které byl soudem potrestán. Ústava lidově demokratické republiky zaručuje kněžím svobodný výkon všech náboženských úkonů v plném rozsahu. Jednáním sedlčanského děkana Františka Bučila je však nejen neslučitelná s chováním občana československé republiky, ale odporuje církevnímu řádu. Využíváme této příležitosti, abychom mi podepsaní kněží sedlčanského okresu ubezpečili pracující lid,

že budeme lidu pomáhat v jeho budovatelské práci pro mír a šťastnou budoucnost pracujících měst i vesnice.“ Podpisu se vyhnuli svojí nepřítomností. P. František Ferda z Nechvalic a administrátor P. Alois Bareš ze Sedlce. Ostatní se v „diskusi“ snažili upravit připravený nástin prohlášení. Na „očesání“ rezoluce se zvláště podíleli farář P. Kaufner z Vojkova a kaplan P. Josef Uher. Duchovní měli také oprávněné obavy, aby „případ“ jejich kolegy nebyl paušalizován a nebyl využíván proti všem duchovním a náboženství.

Okresní národní výbor v Sedlčanech, zvláště jeho kulturně propagační oddělení okresního sekretariátu, okamžitě zahájil intenzivní politickou kampaň: zboží bylo vystaveno ve třinácti výkladech místních obchodů, vše bylo zveřejněno v tisku i v rozhlase a byly vydány jednak letáky, obsahující seznam „nalezených“ věcí, jednak byly vylepovány „mediánové“ plakáty, vytištěné v pražské tiskárně Svoboda, s karikaturou papeže a amerického prezidenta Trumana a také reprodukcemi fotografií děkana Bučila a výkladů, v nichž bylo vystaveno zabavené zboží. V jejich textu byl děkan Bučil uváděn jako agent. Leták „**SEDLČANSKÝ DĚKAN BUČIL nepřítel pracujícího lidu a naší lidovědemokratické republiky**“, vytištěný v místní tiskárně, byl 18. ledna 1951 rozdávan cestujícím v autobusech ČSAD... Sedlčanští komunisté „politicky“ zhodnotili celou záležitost následovně: „*Děkan Bučil neodsoudil jenom sám sebe, ale byla s ním odhalena a odsouzena celá reakčně selská a měšťanská vrchnost našeho okresu se kterou byl spřáhnut. Reakční sedláci a zbytky měšťáků ztratili poslední opěrný bod. Také taktika vedoucího duchovenstva našeho okresu dostala ránu. Orientace na válku a v důsledku toho hromadění zásob u těch zvlášť ustrašených se jim ukázala v plné nahotě. Několik chlapců pod vlivem tohoto štvání provedlo ve škole výtržnost a začalo velmi nezdravě působit mezi ostatním šatstvem... Mluvili o vyšších cílech o novém životě a ztroskotali na konzervách. Koncepce bývalého vikáře Hlada a jeho nástupce Ferdy ve spolupráci s děkanem se neosvědčila a prohráli nakonec nejen před lidem, ale i před ostatními duchovními.*“

Není nad to politicky interpretovat fakta. Účel světlí prostředky... Je jisté, že někteří z místních komunistů rozhodli, aby v rámci přesvědčivé „dokumentace“ ještě větší „chamtivosti“ děkana Bučila byly použity jako „kompromitující důkazy“ i věci, pocházející především z Charitativního domu Milosrdných sester svatého Karla Boromejského pro přestárlé a práce neschopné v Prčici, v jehož objektu byla i okresní státní nemocnice. Příslušníci Sboru národní bezpečnosti potom vozili přímo z vagonu na nádraží do výkladních skříní na náměstí nejrůznější veteš – staré konzervy, již otevřené stavěli otvorem dolů, zkažené tak, aby vynikl obsah, podobně jako od myši rozkousané pytlíky s cukrem, moukou či textil, včetně věcí z jeho kuchyně – hrnek se sádlem, kousky vánoček apod. Městský rozhlas se předháněl ve štvavé kampani, v níž prý „byla celá věc řádně politicky vysvětlena, jak našemu členstvu“, hlásil hrdě nadřazeným církevní tajemník Dvořák, „tak i věřícím.“

Místní tisk tehdy v Sedlčanech nevycházel, proto pro představu o jejím vedení je možné uvést, jak domovní prohlídka popisoval tajemník Dvořák: „*Zde musím připomenout, že nebylo tak jednoduché vyhrabávat z toho smrdutého hnojiště na děkanství kusy svíček, vosku, kadidlo, olej i látky kostelní a jiné. S kostelním jměním bylo zacházeno s největší šetrností a nic nepřišlo nazmar. Tedy pravý opak toho[,] jak s těmito věcmi zacházel děkan Bučil. Bylo tam noho kusů svíců, již několik let starých... Zlaté kostelní kalichy byly uskladněny v tak špatné místnosti, že v několika letech [by] byly téměř zničeny. Také kusy bohoslužebných rouch byly pohozeny po různých místnostech. Tyto věci nyní přijdou na doporučení církevního oddělení do suché m ústnosti a do pořádných skříní. Stejně špatné to je s církevními matrikami. Pro ty bylo místo v polici jedna na druhé a také na zemi...“*

Ve druhé polovině ledna „rozdělovací komise“ okresního národního výboru dle svého „uvážení“ rozdělila „potřebným“ rodinám šatstvo, prádlo, boty i dětské botičky a „nadělila“ i těm, kteří si pro věci – jako šatstvo, ložní prádlo apod. – prostě přišli. Zvlášť bezuzdným nebylo však dáno si těchto „darů“ užít – někteří po krádeži umřeli. Okresní národní výbor neměl k něčemu podobnému žádné oprávnění, protože „rozdělen“ byl i osobní majetek děkana Bučila. Rozsudek o konfiskaci majetku ještě nebyl vyneseno, nemluvě o nabytí jeho právní moci! Konzervy měly být dány do oblastního útulku pro přestárlé ve Vojkově. Nádobí a jiné věci podobného druhu byly vyhrazeny pro budoucí dětskou školkou, jež byla později umístěna v prvním společodí děkanství. Vosk zaplatil včelařský spolek a některé hospodářské věci si „za odvoz“ převzalo Jednotné zemědělské družstvo Zvírotice. Archiv děkanství byl zpeněžen ve sběrně papíru. Při rozdělení věcí nastalo přesně to, z čeho měl děkan Bučil obavy, protože tajemník Dvořák se ve své zprávě z 31. ledna 1951 nedokázal ubránit poznámce, že „**o hádky a [o] jiné nepřijemnosti při tom nebyla nouze**“.

V pátek 26. ledna 1951 odjel sedlčanský okresní prokurátor do Prahy s novým trestním oznámením na děkana Bučila. Nejprve jednal s Josefem Černým na ministerstvu spravedlnosti, potom na státní prokuratuře. Bylo domluveno, že žalobu opět podá státní prokuratura a to pro sabotáž a dále, že hlavní líčení bude „*vzhledem k rozvířenému zájmu veřejnosti*“ uskutečněno s největším urychlením. V dohodě se státní prokuraturou byl stanoven termín hlavního líčení stanoven na pátek 2. února. (!) Následující den byla věc projednána na státní prokuratuře za účasti „soudruha“ Průši ze Státního úřadu pro věci církevní a JUDr. Cíchy a „dalších soudruhů“. Za „rozvířeným zájmem veřejnosti“ se však ve skutečnosti skrývaly velmi vážné procesní nedostatky, jež porušovaly i tehdy platný právní řád. Náměstek generálního prokurátora Aleš je 30. ledna 1950 popsal takto:

„*a/ vyšetřování je zcela povrchní. Trestní oznámení na některých místech přímo mluví o nedbalosti, hraničící na úmysl,*
b/ široká kampaň zavedla věc zcela zbytečně na církevní problematiku, /plakáty s papežem a děkanem/. Tento nedostatek potvrdil též s. Průša za SÚC,

c/ prokurátor neřídil a nemohl řídit vyšetřování, d/ vzhledem k nedostatkům ve vyšetřování příliš krátký termín k hlavnímu líčení.“

Při jednání v Praze bylo současně rozhodnuto, že obžalobu bude zastupovat JUDr. Čížek a senátu bude předsedat JUDr. Novák. Oba se okamžitě a společně začali připravovat. Veřejnost měli „organizovat“ církevní tajemníci. Ministerstvo spravedlnosti se všemožně snažilo formálně zakončit celou kampaň, jež byla podle jeho názoru „**předimenzována a přesunutím na církevně-politické pole se stala i riskantní**“, což byl i názor zástupců Státního úřadu pro věci církevní. Už tehdy se objevila hlášení, že děkan Bučil je „mučedník“. Generální tajemník KSČ Rudolf Slánský, totiž na zasedání Komunistického informačního byra v roce 1949 (založeno v září 1947 komunistickými stranami východní Evropy, Itálie a Francie; rozpuštěno v dubnu 1956) ostatní delegáty informoval: „*Nejjednodušší zdánlivě by bylo všechny biskupy v čele s Beranem prostě pozavírat. Důvody bychom pro to měli, moc také, ale lidé by to nepochopili. Udělali bychom z nich mučedníky.*“ A tenkrát slova Slánského ještě platila pro komunisty více než zákon! Pro lepší inscenaci politických procesů převzali českoslovenští učedníci sovětský vzor - takzvané otázkové protokoly, jež se museli naučit jak obvinění, tak prokurátoři a soudci. Odchylka v režii zinscenovaného procesu s „třídním nepřítelem“ se prostě nepřipouštěla! Díky tlaku času byl děkan Bučil podobnému ponížení „uchráněn“. Nebyl však ušetřen křížové cesty v Sedlčanech, jak mu ji připravili místní komunisté. Z propagandistických důvodů ministerstvo (ne)spravedlnosti rozhodlo, aby se tentokrát hlavní líčení konalo v místní sokolovně, což mělo být umocněno přenosem hlavního líčení místním rozhlasem. Večer před tím byl děkan Bučil převezen z Pankráce do okresní věznice (budovy bývalého Hamíra) a druhý den ráno příslušníci Sboru národní bezpečnosti uzavřeli ulice, protože část z nich posypali nakradenými hostiemi a svatými obrázky z děkanství. Děkan Bučil byl donucen po těchto svátostech jít, když byl příslušníky veden od výlohy k výloze s vystavenými „důkazy“ jeho „chamtivosti“ až do sokolovny. V pátek 2. února byl církevní svátek Uvedení Páně do chrámu - lidově Hromnice (dříve "Obětování Páně" či "Očišťování Panny Marie"), připomínající, že v tento den přinesli Marie a Josef Ježíše do chrámu, aby jej zasvětili Bohu. Svátek je podobenstvím ochoty zasvětit vlastní život vyšším ideálům. Neučta k víře a k svobodné volbě se některým strůjčům spolčení ze Sboru národní bezpečnosti nečekaně brzy vrátila – na Silvestra 1951 kolega zastřelil svého nadřízeno Šabatu a pak sebe u bývalé kapličky U Nejsvětější Trojice na Novém městě. Těžko si jen představit, jak toto vše děkan Bučil prožíval; „*jako beránek vedený k zabítí neotevřel svých úst*“ (Izajáš 53,7). Snad se jako Pán Ježíš na Kalvárii modlil: „*Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!*“ Jistě také prosil Pána, aby časem přemohl zlo, pocházející z nepravých proroků, kteří se vydávají za přátele lidu, předstírají osvětu a pokrok a místo nebe slibují pozemský blahobyt. Přicházejí „v rouše beráncím“, avšak ve skutečnosti jsou jako „vlci hltaví“, kteří uvádějí lidi do bludů, nemravnosti

a záhuby. Při pohledu na „organizovanou“ veřejnost v sokolovně, z níž znal mnohé jednotlivce, muselo mu být zřejmé, že bude podroben další těžké zkoušce.

Senátu státních soudců– JUDr. Vladimír Podčepický, JUDr. Josef Kočí a z lidu Vincenc Hlaváček a Anna Součková - předsedal JUDr. Jaroslav Novák a státní prokuraturu zastupoval JUDr. Karel Čížek. Obhajobou ex offio byl pověřen pražský advokát JUDr. Pravoslav Heřbolt. Líčení zahájil v 10,00 hodin předseda senátu zjištěním totožnosti děkana Bučila a svědků, kterým nařídil, aby se odebrali do místnosti jim vyhrazené. Státní prokurátor poté pateticky přednesl žalobu z těchto živých důvodů:

„Ač drtivá část římskokatolických kněží odolala pokusům vysoké římskokatolické hierarchie a nedala se strhnouti do boje proti republice a jejímu lidově demokratickému zřízení, někteří jednotlivci z nižšího kléru ochotně prováděli zločinnou politiku hierarchie a Vatikánu. Do této skupiny patří i obviněný František Bučil. Ač jako římskokatolický děkan v Sedlčanech za okupace poznal zvěrstva, spáchaná na obyvatelstvu sedlčanského okresu nacistickými zločinci, neval si z toho poučení. Ihned po osvobození v roce 1945 se snažil poškozovat zájmy pracujícího lidu, kdykoliv k tomu měl příležitost. Jako člen strany lidové předstíral, že souhlasí s programem Národní fronty a s lidově demokratickým zřízením a vloudil se do konce do funkce předsedy MNV v Sedlčanech. Získal si tak důvěru, aby ve své funkci ředitele Charity pro okres Sedlčany mohl hrubě a zákeřně zneužít důvěry a spáchat odporový zločin. Charita jest institucí sdružující katolické věřící, kteří chtějí skutkem prokazovat lásku k bližnímu. Proto byla po osvobození pověřena spolu s ostatními institucemi, které se staraly o zlikvidování bídy zděděné z kapitalistického státního zřízení a prohloubené okupací, aby rozdělovala potraviny, šatstvo a jiné podpory. Její vedení však se po osvobození dostala do rukou reakcionářů, kteří zneužili lidově demokratického zřízení. Charita byla pověřena rozdělením darů též ze sbírek amerických katolíků českého původu. Tito dárci chtěli pomoci obětem okupace ve staré vlasti. Jejich darů však bylo zneužito k boji proti západních imperialistů proti lidově demokratickému Československu. Do Prahy byl vyslán Mr. Sullivan, který byl oficiálně pověřen dohledem na rozdělování těchto darů, ve skutečnosti však to byl špion. Ten získal vedoucí funkcionáře Charity k provozování špionáže a přípravě velezrádných akcí proti republice, stejně i v tomto případě američtí imperialisté a jejich pomocníci zneužili náboženské cítění a lidský soucit svého i našeho pracujícího lidu k tomu, aby připravovali masové vraždění pracujících v této imperialistické válce... Když obviněný jako velitel Charity dostal v roce 1947 konzervy, šatstvo, prádlo, obuv, dětské včívavičky a různé jiné hodnotné věci v celkové hodnotě asi 400.000,- Kč, rozhodl se zneužít této dobročinné akce k tomu, aby přispěl k volebnímu vítězství tehdy reakčního vedení lidové strany na stranu zločinných imperialistů zcela vtaženého a protistátní puč připravujícího.

Vítězný únor zhatil stejně jako jiným reakcionářům i obviněnému plány.

Proto ve své zavilém nepřátelství vůči všem pracujícím ponechal věci uskladněny na faře v Sedlčanech, část z nich odcizil a spotřeboval pro sebe a daleko větší část spolu s jinými hodnotnými potravinami raději, než by je rozdál potřebným, jak mu jeho veřejná funkce rozdělovaatele podpor z veřejných prostředků ukládala, nechal po řadu let propadatí zkáze. Že k tomu byl veden úmyslem brzdit a mařit naše hospodářství dokazuje ta skutečnost, že si různým způsobem, nákupy a dary věřících opatroval další nadměrné zásoby potravin o které ochuzoval distribuci v sedlčanském okresu a kterého nepotřeboval a nechal úmyslně propadnouti zkáze.

Úplnému zničení zásob bylo zabráněno jen tím, že koncem prosince 1950 byla na faře v Sedlčanech provedena domovní prohlídka.

Potraviny, textilie i boty obviněným zúmyslně určené ke zkáze měl uskladněny v takovém množství, že je zřejmé, že chtěl poškodit plánovitě zásobování pracujících a jeho čin byl o to odpornější, že se jednalo o ty nejchudší, jimž právě zásoby, které se pokusil zničit patřily.“

Podle prokurátora tak „porušil povinnost své služby v úmyslu provádění a plnění jednotného hospodářského plánu do úseku zásobování“, čímž měl spáchat trestný čin sabotáže podle § 85, odst. 1 lit. a) trestního zákona a žádal potrestání odnětím svobody ve výši devíti let nepodmíněně. Čtení žaloby bylo několikrát přerušeno „organizovanou“ veřejností, což mělo ještě více pokořit děkana Bučila. Za takové atmosféry nenávisti jej vyzval předseda senátu JUDr. Novák, „aby se k žalobě podrobně vyjádřil, souvisle vylíčil skutečnosti, které jsou předmětem žaloby, uvedl okolnosti, které zasluhují nebo vyvracejí podezření vůči němu, aby mluvil pravdu a upozorňuje na polehčující okolnost doznání.“

Děkan Bučil uvedl své „generálie“ ve shodě s administrativním protokolem s podotknutím, že podporoval svoji neteř na studiích dvěma tisíci korun měsíčně a dále se pokusil smyšlenkám prokurátora čelit tak, aby nikomu neublížil:

„V roce 1945 byl můj vztah k lidově demokratickému zřízení přátelský. V roce 1948 jsem nevstoupil do obrozené strany lidové proto, že jsme dostali příkaz od pražského arcibiskupa, aby kněží nevstupovali do žádné politické strany. Pastýřský list jsem sice četl, neviděl jsem v tom však politiku. Je možné, že v tom a byla nějaká politika, ale já jsem byl povinen, jakožto kněz poslechnout svého představeného. Do žoků se šatstvem a obuví jsem se nepodíval po celé tři roky. Byla to moje nedbalost, zapomněl jsem však na tyto věci také proto, že jsem měl v roce 1948 nemocné oko a byl jsem dokonce s tím nějaký čas v nemocnici. Nerozdělil jsem tyto věci v obavě, že bych nemohl podělit všechny potřebné. Nevím, kolik konzerv jsem použil pro svoji potřebu, bylo to však větší množství. Ostatní věci, jež byly u mne nalezeny, jako mouka, cukr, sádlo, jsem si kupoval, neboť jsem si vařil. Od věřících jsem nikdy nic nedostal. Udělal jsem si větší zásoby proto, že jsem měl málo času k nákupu. Vyučoval jsem totiž do tří hodin. Zásobu mýdlových prášků jsem si udělal proto, že jsem musil nechávat práť i kostelní prádlo.

Před vánoce roku 1943 jsem se musil vystěhovat ze Sedlčan a tehdy jsem tam nechal nějakou mouku a sádlo. Tyto věci tam zůstaly až do té doby, kdy jsem se do Sedlčan opět vrátil. Byly samozřejmě již zkažené. Chtěl jsem si koupit nějaké chemické přípravky, abych si udělal ze zkaženého sádla mýdlo, které jsem potřeboval pro kostel. Proto jsem věci uchovával stále v chladu, aby se dále nekazily. V kůlně jsem neměl poházeny hostie, ani svatě obrázky. Je možné, že obrázky vypadly z knih, které jsem tam měl, neboť jsem je neměl kde uskladnit. Je pravda, že jsem v roce 1945 nechal vytrhat dveře a podlahy hořejších místností fary proto, že tam byla houba. O mateřské školce se tehdy ještě vůbec nemluvalo.“

Na doplňující otázku prokurátora „zda již tehdy (rozumí se v létě 1945-VZ) mohl tušit, že by těchto místností mohlo být použito pro mateřskou školku“, děkan Bučil nenašel sílu k odpovědi. Ostatně návrhy k jejímu zřízení se poprvé objevují až po jeho zatčení! Postupně mu pak byly s demagogicky přitěžujícími otázkami předkládány nejrůznější „seznamy věcí doličných“, k nimž se vyjadřoval. Kilogramy mincí, jež byly nalezeny vysvětlil následovně: „Měl jsem [je] u sebe asi jeden měsíc. Každý měsíc jsem peníze vyměňoval. Posledně jsem vyměňoval peníze asi 10. prosince 1950. Osm kilogramů mincí tvořilo asi částku 1.100,- Kč. Pocházely ze sbírek věřících, neboť ti před vánoce hojně přispívali. Slyšel jsem o tom, že u nás bylo jeden čas nedostatek drobných peněz. ... Vkladní knížky a listy pochází z kostelních sbírek. Rozdělil jsem tyto peníze na více knížek proto, že každá knížka měla jiný účel. Peníze z kostelních sbírek jsem měl ukryty v krabici a v koši ve své místnosti.“ O části „nadměrných“ zásob vypověděl: „Všechny tyto věci jsem měl doma. Pokud se týče sádla, chvilu upozornit, že jsem tam měl v jednom hrnci zalité škvarky, v druhém zalitou husu a toto snad bylo považováno za sádlo (kdopak si asi pochutnal? – pozn.VZ). 4,40 kg kakaa pochází z doby okupace, rovněž zkažená mouka. 21 kg cibule pocházelo z mé vlastní zahrady. (!) Uznávám, že marmeládu bych nemohl sám pro svoji potřebu spotřebovat. V listopadu 1950 dal jsem panu Molíkovi asi 15 konzerv, před tím jsem mu dal nějaké konzervy na jaře. Dával jsem též konzervy jednomu člověku, který již zemřel. Jinak jsem nikomu již konzervy nedal. Denně jsem potřeboval maximálně ¼ kg mouky. Nejsem si vědom viny proto, že jsem se domníval, že je dovoleno, dělat si zásoby těchto věcí a potravin, neboť tyto věci byly na volném trhu. Neměl jsem nikdy hospodyni, neboť jsem povahou samotář.“

Tentokrát výjimečně „mohl“ otázku položit i obhájce, na níž děkan Bučil odpověděl: „Nikdy jsem neměl hospodyni, ani v dřívějších letech. Ve škole jsem vyučoval od osmi [do] tří hodin. Často jsem přijímal hosty a hostil jsem je. Moje funkce v Charitě trvala prakticky až do mého zatčení. Pokládal jsem se až do poslední doby za funkcionáře Charity. Školním dětem jsem řekl, že po vánočních roku 1950 jim budu rozdávat nějaké věci, neboť jsem v roce 1950 viděl, že je to nutné. Hlásil jsem tuto věc již při svém výsledku před Státní bezpečností, že jsem měl v úmyslu rozdávat tyto

věci. Nerozdal jsem věci před vánočními proto, že jsem měl mnoho církevní práce.“

Pečlivě naaranžovaným vyvrcholením hlavního líčení měly být svědecké výpovědi. Jako první svědčila třiašedesátiletá školnice z Hospodářské školy v Sedlčanech Anežka Langerová, jinak místopředsedkyně místní Katolické akce a také jedna z tajných důvěrníků církevního tajemníka Dvořáka, která se naučila tyto čtyři věty: „Když jsem vstoupila do katolické akce, bylo na naši rodinu pohlíženo jako na nehorší lidi. S děkanem Bučilem jsem o katolické akci nikdy nemluvila, nedal mi k tomu příležitost. Děkan Bučil měl bohaté lidi raději než chudé.“ Ještě emotivnější bylo doplňující „svědectví“ jednašedesátileté ženy v domácnosti Marie Davidkové, která nejdříve potvrdila, že „je všeobecně známo, že se rád napií“, a poté na něho hystericky křičela: „Pane děkane, Vy jste naše děti křtil a oddával. Viděl jste, jakou jsme měli od roku 1945 do roku 1948 bídu, že jsme neměli děti do čeho obléci. Neměl jste ten cit, abyste ty věci – dnes jsou to již jen nepotřebné hadry – rozdával. Těch botiček, šatiček, kabátků! Jak jste jen měl ten cit! Vždyť děti a všichni jsme Vás měli rádi! Česká máma vás kojila a vychovala a Vy jste takový! I ten prapor jste hodil do pytle – na co jste myslil?! Byly tam krásné vlněné šatičky – lidé tyto věci s láskou dávali. Což jste byl takový dobrý voják Vatikánu? To se to ve mně třese, když Vás vidím!“

Děkan Bučil se jen zmohl na prohlášení: „Nepočítal jsem s tím, že se vše zkaží.“ Další svědkyně – Bučilová – mu vmetla do očí: „Byl jste kněz – odrodil jste se nám. My jsme Vám věřili a tak jste nás zklamali! Děti Vás měly rády – a Vy jste jim dával jen svaté obrázky.“ Toho využil státní prokurátor JUDr. Čížek k další sugestivní otázce, na níž svědkyně demagogicky odpověděla: „Bučil musel vidět, že děti jsou špatně oblečeny. Nedovedu pochopit, že něco takového může udělat člověk. Když byl vykopán hrob mé matky, řekla mi hrobařka: „Ty jsi děkanovi nezaplátla. Děkan musí mít nejprve peníze, pak teprve něco udělá.“ Je zřejmé, jak na tato slova reagovala „organizovaná“ veřejnost, pro tento účel pečlivě vybraná církevními tajemníky. Šikana měla svůj velký den! Jako poslední svědek vystoupil bezpečnostní referent Okresního národního výboru v Sedlčanech Josef Nápravník, který svoji administrativní výpověď doplnil slovy: „Obsah letáku odpovídá skutečnosti. Tyto věci skutečně u děkana Bučila byly. František Bučil se mi jevil od roku 1949 jako člověk, který nebyl nakloněn lidově demokratickému zřízení. **Nemluvili jsme sice nikdy o politice, instinktivně jsem to však vycítil a usuzuji také z jeho kázání, kdy užil podobnosti o pouťníku, který zbloudil. Bučil požíval dříve v okrese dobré pověsti. Jestliže člověk, jakožto kněz, který má hlásat lásku k bližnímu, dokáže ničit zásoby, které patřily lidu, k tomu musí být velký kus nenávisti k dnešnímu zřízení a společnosti!“**

Předseda senátu poté udělil slovo k závěrečným řečem. Státní prokurátor navrhl odsouzení obviněného podle písemné žaloby a obhájce stručně uvedl vývody v jeho prospěch, k nimž se připojil i děkan Bučil. Napadl především objektivní stránku skutkové podstaty trestného činu, protože jeho mandant neporušil povinnost své služby.

Funkce „ředitele“ katolické Charity pro Sedlčany nenaplnovala pojem veřejného činitele podle § 75 odst. 10 trestního zákona, protože Charita je institucí čistě soukromého, dobročinného a nemá nic společného s veřejným úřadem. Nebyl tedy vázán žádnými služebními předpisy ohledně rozdělávání zaslaných věcí, protože žádné, ani tehdy, nedostal. Věci z americké pomocné akce, tedy z akce zcela mimořádné, nemohl „jednotný hospodářský plán v zásobování“ počítat a také nepočítal! U hlavního líčení v Sedlčanech, podle zažité praxe u státního soudu, požádal o „mírný trest“. Senát poté odešel k závěrečné poradě, jenž byla dodržena jen „pro formu“ zákona, protože o všem předem rozhodlo Čepičkovo ministerstvo (ne)spravedlnosti. Když se senát vrátil do sálu, vyhlásil jeho předseda rozsudek s „podstatnými“ důvody a poučil děkana Bučila o odvolání. Ten požádal o doručení písemného vyhodnocení rozsudku do rukou svého obhájce ex officio. Hlavní líčení bylo skončeno v 15,30 hodin a děkan Bučil byl po několikahodinovém šikanování odveden zpět do vazby, respektive „vrácen“ na Pankrác.

Je charakteristické, že v Rudém právu už toho dne byl publikován článek Karla Straky „Skrze něhož pohoršení pochází“. Ve svém důsledku jistě přispěl k nazhavení „organizované“ veřejnosti, jež se zúčastnila hlavního přelíčení. O jeho obsahu je si možné učit obraz z popisu k připojeným fotografiím: „**Tak okrádal sedlčanský děkan Bučil naše děti a celé národní hospodářství o potraviny a jiné důležité potřeby. Na obrázcích je jen část nadměrných, převážně již zkažených zásob, ukrytých na faře.**“ Následujícího dne, 3. února 1951, tentýž autor vítězoslavně referoval o procesu článkem „**Pan děkan neměl na dobré skutky čas**“, končící větami: „**Za nadměrné uskladňování zásob, za okrádání těch nejpotřebnějších v době, kdy ještě tolik potřebovali, za odnímání věcí z našeho hospodářství, a tak poškozování zásobování, za bezohlednost k pracujícím a hromadění ničení zásob byl pan děkan spravedlivě potrestán. Jeho jmění propadá ve prospěch státu, na 101 let ztrácí občanská práva a v penězích zaplatí 20.000 Kč. Tak se stane každému, kdo by chtěl záměrně poškozovat naše hospodářství. Spravedlivě byl potrestán pan děkan, který se stále oháněl tím, že na dobré skutky neměl čas.**“

Autor však uvedl jen vedlejší tresty, protože pro trestný trest sabotáže byl děkan Bučil odsouzen k „trestu odnětí svobody na devět roků“. Rozhodnutím Nejvyššího soudu z 3. května 1950, čj. To X 56/41, byl tento trest potvrzen. Tím byly de facto naplněny dle tehdy platného právního řádu znaky objektivní i subjektivní stránky trestných činů: zlého úmyslu, zločinného spolčení a napomáhání či účastenství na spáchaném zločinu, jež zdánlivě zůstaly nepotrestány, protože se staly nástroji komunistického systému bezpráví a teroru. Zneužití toho, co bylo dáno člověku jako veliký dar, totiž zneužití svobody, je i podle Písma hlavním zdrojem zla. Svobodný člověk mohl a může mařit Spasitelovu vůli, může narušovat řád života, může uvádět do světa zlo. Tím v podstatě říká, že Boha nepotřebuje, že si stačí sám, a proto sám sebe činí měřítkem všeho. Starý Zákon měl pro toto odmítnutí výraz „porušení smlouvy“. Když byl hřích vykonán,

zůstává vlastně svým následkem, byť byl třeba dílem okamžiku. Bůh neřádá smrt hříšníka a také Kristus nepřinesl lidem břemeno utrpení a bolesti. Hřích, však trestá sám sebe. O osudech některých účastníků zločinného spolčení proti děkanovi Bučilovi již byla zmínka; nikdo z nich si raději nepřipouštěl slova kazatele Svatého Jana Zlatoústého: „*Kdo ubližuje knězi, ubližuje Kristu Pánu.*“ Anežka Langrová později hodně zkoušela bolestí zubů, zánět se postupně šířil dál, hlava ji natekla a od následné smrti ji nezachránilo ani socialistické zdravotnictví. Utrpení a bolesti smrti si na rozdíl od děkana Bučila nemohla ulehčit slovy svatého Pavla: „*Utrpení tohoto času nejsou nic ve srovnání se slávou, která na nás v budoucnosti zjeví.*“ (Řím 8,18.) Místním komunistům toho bylo ještě málo, protože následnou neděli odpoledne uspořádali „mírovou slavnost“. Do Sedlčan přijelo několik autobusů ze vzdálenějších míst a účast byla odhadována na šest set lidí. Všechny uvítal předseda místního národního výboru. Do místního rozhlasu promluvil „pokrokový“ Neveklovský děkan P. Dočekal. Církevní tajemník Dvořák jeho projev chválil jako „*velmi dobrý a jasný*“. Měl mluvit o tom, že se jich tato věc dotkla, dále o tom kolik práce je obsaženo v kusu chleba. „*Od chleba, jako daru Božího, přešel ke krásné akci šetření potravinami. Tímto odsoudil jednání děkana Bučila, který měl jít nejen slovem ale hlavně příkladem za vzor. Dále řekl, že tento čin nespáchal děkan Bučil jako kněz, ale jako člověk, a že byl také jako člověk potrestán soudem. Doslovně: protože neměl dobré srdce, protože nebyl dobrý člověk, říkám zcela odpovědně, že to nebyl dobrý kněz. Nestačí dělat jenom kněžské funkce, mše a jiné, ale je třeba především celým svým životem ukazovat lásku k člověku. Jak mohl kázat o lásce k bližnímu, když nechal věci zkažit.*“ Dále P. Dočekal přečetl již citovanou rezoluci kněží sedlčanského okresu a dále promluvil o míru. „*Za mír nestačí jenom se modlit, pro mír je nutno usilovně pracovat, každý na svém místě. Nakonec promluvil o vlasteneckých kněžích. Tito kněží nechtějí nic jiného, než skutečně opravdové důvěry mezi kněžskými a státem a lidovou správou.*“ Zneužít se dá vše, i Písmo svaté! Jeho projev byl údajně odměněn „*upřímným*“ potleskem. Poté byly městským rozhlasem s příslušným komentářem vysílány desky, na nichž byla zaznamenána část přelíčení s děkanem Bučilem v místní sokolovně.

1828 DNÍ V KOMUNISTICKÝCH ŽALÁŘÍCH

Děkan Bučil se nyní stal jen číslem, i když je neměl vytetované na předloktí. Krátce po druhém rozsudku byl jako „zvlášť nebezpečný zločinec“ eskortován se zvýšenou ostrahou do trestního ústavu Bory u Plzně, kde se snoubily vězeňské tradice se stalinskými normami a šikanou. Byli zde umístěni převážně vězni odsouzení mimořádnými lidovými soudy podle retribučního dekretu a političtí vězni odsouzení státním soudem. Pracovní doba byla 14 hodin, přičemž denní norma byla 600 gramů sedraného pečiva. Hygienické podmínky byl obdobné jako v jiných věznicích. Koupání, stříhání vlasů a holení bylo prováděno jednou za měsíc. Vězeňská stráž měla v oblibě takzvané hromadné tresty.

Například 17. července 1950 muselo 90 vězňů v zimní výstroji nastoupit na dvůr věznice a tam běhat a cvičit tak dlouho, až naprostá většina vysílením padla. Při cvičení byli vězni bití a na ty, kteří nebyli schopni vstát, museli ostatní při běhu šlapat. Děkan Bučil tu naštěstí pracoval v ústavní kuchyni, a tak byl nejbrutálnější šikany ušetřen.

Jeho další anabáze po takzvaných ústavech nápravných zařízení komunistického režimu směřovala na smutně známý hrad z 16. století Mírov. Na bráně bylo napsáno: „Práci ke svobodě“. Něco podobného měli nacisté na branách koncentračních táborů: „Arbeit macht frei“. Hrad svého času sloužil jako klášter pro „neukázněné“ mnichy, byl vlhký, jednotlivé místnosti byly přeplněny, nebyly světelné ani vzdušné, což neodpovídalo ani základním hygienickým podmínkám. Podobně vypadaly „pracovní místnosti“. Ze všech prostor se šířila neuvěřitelná zatuchlost... Trestní ústav pro muže tu byl zřízen v roce 1858, v roce 1929 byl zrušen, avšak věznice byla používána za nacistické okupace a pak opět v roce 1949 pro „nejnebezpečnější zločince“ – politické vězně. Hradby hradu byly nyní ještě zpevněny a navíc obehnané dvěma sítěmi ostatných drátů.

Neomezeně tu vládl surovec kapitán Smrčka. Bývalý „mukl“ Josef Důbrava mu později – v roce 1968 - připomínal: „*Vy jste samozřejmě nejednou na nádvoří prohlásil, že když jsem se jen dovolával lidskosti, že máte na vyléčení tuberkulózy bunkr. Z toho autobusu, kde jsme byli namačkáni jak herinci, vystoupili jsme pod bránu. Vy jste nás vyhnal na dvůr, kde jsme plné čtyři hodiny stáli za mrazu a čekali, až se zráčíte nás převlékat. Pohled to byl strašný. Když jsme s náručí svršků ze skladu vyběhli každý, někdy i bosý do sněhu, neboť mezi námi byli i lidé bez nohy, a těm to déle trvalo, než se oblékli...*“ Na Mírově děkan Bučil postupně pracoval v oddělení „kozak“, „vazárna“ a „lipo“. V komunistických věznicích se všechno od budičku do večerky „muselo“. Dokonce i způsob spaní byl předepsán s dlaněmi na dece. Vězeňský řád měl sedmáct bodů, z nichž „práva“ vězňů byla podmíněně uvedena ve dvou: odesílat a přijímat dopisy příslušníků rodiny; nerozhodl-li ovšem velitel věznice jinak. A náčelník velmi často jinak rozhodoval. Ostatní ustanovení řádu se týkaly povinností s velmi srozumitelnou výstrahou trestů. Těm se neubrnil ani děkan Bučil. Velitel oddělení strážmistr Mrenica podal 3. července 1953 návrh na jeho určení „*k kazenskému řízení poněvác bylo nalezeno motoky a desítka cigarety k všemnimu se doznal, že je to jeho, měl to v dílny lipo schovaný*“. Samozřejmě následoval trest – sice jen napomenutí, ale tím byl současně připraven i o několika málo „výhod“ politického vězně: na dva měsíce měl zastavený nákup vedlejších požitků a kuřiva v mírovské kantýně, zákaz dvou řádných návštěv a správa věznice vrátila jeho příbuzným tři dopisy, aniž si je adresát mohl přečíst. Rok před tím byl potrestán podobným způsobem, protože „*při nástupu nebyl řádně ustrojen*“. Politický vězeň František Čížek byl nemocný, proto dostal povolení dostat od rodičů balíček. „*Balíček došel do trestnice Mírov, ale protože v balíčku byla rozmlátá káva, čaj a salám, kteréžto věci z nařízení*

správy ústavu se nesměly posílat, já to však nevěděl a domů neoznámil, nebyly mně tyto poživatiny vydány, právě strážmistrem Smrčkou. Na chodbě strážmistr Smrčka otevřel balíček, salám, čaj, mletou kávu dal stranou, které si tam ponechal a zbytek pečiva mi vydal, bylo to v roce 1952 v měsíci únoru podle zaslání dopisu z Mírova domů, kdy byla v kriminále nouze a mně bylo líto, že tyto věci, které moje rodiče jako proletáři těžko sehnali a mně poslali, mně nebyly vydány. Proto v rozčilení a lítosti jsem řekl, že je to zlodějna. Strážmistr Smrčka mě hned dal k raportu a potrestání, druhý den jsem dostal trest 7 dní korekce. Smrčka sám m ně do korekce odvedl, která byla v bungru pod 7 oddělením. Druhý den další přišel se Smrčka na mě podívat s dozorcem džbánkem, vyslechnuv mé hlášení, tehdy obvyklé, zeptal se mně, zda vím, proč jsem v korekci., řekl jsem, že vím, načež Smrčka řekl, ty syčáku, to máš za tu zlodějnu. Tím myslel můj výrok při nevydání části balíčku, ihned ke mně přistoupil a dal mně několik facek, že jsem se svalil na zem. Stržm. Džbánek vyšel z korekce a přinesl vodu s kbelíkem, který stál za dveřmi, a tou mi polil, načež oba odešli. Z těch facek se mi zatmělo v hlavě, a snad bylo poraněno ucho, neboť mi pak dlouho z ucha teklo, ale léčen jsem byl až po vypršení trestu z korekce, ale vyléčen jsem nebyl...“ Také děkanovi Bučilovi nebyla poskytnuta lékařská péče a jeho zdravotní stav se postupně zhoršoval; nejdříve se projevilo nedoléčené oko, na něž přestával vidět. Vlhké a prašné prostředí, nedostatečná strava, stres vyvolaly počátky rodinné nemoci – tuberkulózy. Naštěstí silná početná převaha politických vězňů nad kriminálními i „retribučáky“ umožňovala nalézt solidní společnost lidí spřízněných názorů a zájmů, pokud byl vězeň umístěn na společné cele. Po této stránce si děkan Bučil nemohl stěžovat na špatnou společnost, protože v této době zde byla vězněna skutečná elita národa – Sokolové, generalita, důstojníci, politici i kněží. A jistě jako ostatní duchovní i zde, samozřejmě tajně, plnil částečně své kněžské poslání – žehnal, utěšoval a sloužil mše svaté. Dnem 9. července 1953 byl přemístěn do věznice v Mladé Boleslavi, kde dral peří a vykonával různé pomocné práce při loupání slídy, čímž ještě více trpěly jeho plíce. Sníženou schopnost k práci kupodivu uznával i náčelník věznice vrchní strážmistr H.: „Jeho zdravotní stav je dosti špatný a je ve zdravotní skupině III. Stupně. Přidělená práce je loupání slídy, což je pro něho dosti namáhavé, jelikož má vadný zrak. Při svém stáří a nemoci je dosti snaživý, což je proti druhým jeho kladem... Jeho záliba je v zemědělství, kde by pro svůj zdravotní stav rád pracoval.“ To mu samozřejmě vězeňský systém neumožnil, protože u politických vězňů v rámci jejich „převýchovy prací“ se ještě více snažil zohlednit jejich jednotlivé tresty prací, jež neodpovídala jejich fyzickým možnostem, nemluvě o schopnostech. Snad i proto byl děkan Bučil přemístěn do „nápravně pracovní trestnice“ ve Valdicích (bývalé Kartouzy) u Jičína, kde byl opět přidělen k draní peří a nejrůznějším pomocným pracím až do začátku roku 1955, kdy se jeho zdravotní stav natolik zhoršil, že se dostal do vězeňské nemocnice.

Krátce po druhém odsouzení podal jeho advokát JUDr. Pravoslav Heřbolt odvolání do rozsudku Státního soudu v Praze:

„1/ pro výrok o vině,

2/ pro výroky o trestu a o zabezpečovacím opatření a pro výroky s tím související“, jež doplnil žádostí, aby napadený rozsudek byl zrušen a věci vráceny prvému soudu k novému projednání a vynesení nového rozsudku a v každém případě, aby byl vyměřený trest zkrácen. Nejvyšší soud odvolání samozřejmě zamítl a svým rozsudkem č.j. TO X 56/51 ze dne 3. května 1951 potvrdil původní rozsudek. Následně začala pražská prokuratura po děkanovi Bučilovi vymáhat peněžité trest ve výši 20.000,- Kč a náklady řízení ve výši 2.000,- Kčs. Marně se bránil, že je nemajetný a nemá možnost výdělku. „**Nemám pocít viny v prvním případě**“, napsal později P. Bučil, „Ve druhém případě se cítím vinen proto, že jsem mohl způsobit kalamitu ve veřejném zásobování. Můj pevný úmysl jest peněžitým obnosem zmírniti bídu potřebných“. Prezident republiky Antonín Zápotocký mu svým rozhodnutím o amnestii z 26. července 1954 sice „prominul“ část trestu ve výměře tří let a trest peněžitý. Ve vězení byl dávno za polovinou trestu, a proto i vzhledem k svému zdravotního stavu i pobídnutí od příbuzných a spoluvězňů, si „dovolil“ 9. srpna 1954 napsat značně pokornou prosbu „Komisi pro podmíněčné propuštění při Krajské prokuratuře v Hradci Králové“ o prominutí trestu:

„Podepsaný František Bučil, narozený 31. ledna 1894 ve Smoleticích, okres Příbram, odsouzený k trestu svobody, který si odpykává v NPT Valdice, prosí komisi pro podmíněčné propuštění, aby mu prominula zbytek trestu cestou podmíněčného propuštění. Jako důvod své uctivé žádosti uvádí, že celkový trest jeho jest 6 roků, z čehož má nyní odpykáno 4 roky a 7 měsíců, takže zbývá 1 rok a 5 měsíců.

Zdravotní stav podepsaného, který leží v nemocnici NPT ve Valdicích od 8. ledna 1955 s chudokrevností se stálým slábnutím, které pokračuje přes všechny lékařské zákroky (mimo jiné opětovné transfuse krve), jest takový, že jedině léčení na odborné hematologické klinice by mu vrátilo zdraví.

Současně podepsaný prohlašuje, že za doby svého trestu si uvědomil škodlivost svého trestného činu pro pracující společnost a došel k přesvědčení, že jedině zapojení do budovatelské činnosti lidově-demokratickému zřízení jest správná cesta, po níž chce jíti v budoucnosti.

Lituje svého činu a prosí ještě o milostivé prominutí zbytku trestu podmíněčného propuštění.

Děkuje za příznivé vyřízení své uctivé žádosti.“

Těžce nemocnému děkanovi Bučilovi prezidentská milost, ani ponížená suplika příliš neulehčila další osud, protože 8. ledna 1955 byl hospitalizován ve vězeňské nemocnici ve Valdicích. Lékaři zjistili těžkou chudokrevnost s podezřením na rakovinu tračnicku a 27. srpna 1955 byl „zvýšenou ostrahou“ převezen ve vážném zdravotním stavu v sanitce do vězeňské nemocnice na Pankráci „k dalšímu výkonu trestu“... Žádost o přerušení výkonu trestu na tři měsíce nebyla vyslyšena, i když prokurátor s odvoláním na lékařskou zprávu ji doporučoval.

„Podle téže zprávy jedná se o smrtelné onemocnění, kde není naděje na zachování života, kde smrt může nastat i při opakovaných transfúzích krvních a při umělé výživě nejpozději do 4 týdnů...“

Na druhou stranu neopomněl poznamenat, že děkan Bučil je římsko katolickým knězem a „již k povaze trestného činu a k jeho zaměstnání jest zřejmé, že jde o třídního nepřítel“. Na rozdíl od „bývalých“ komunistů odsouzených v době kultu Stalina a Gottwalda a rehabilitovaných krátce po jejich smrti neměl děkan Bučil v „třídní společnosti“ šanci. Jeho kalvárie měla brzo skončit a Státní bezpečnost už řešila otázku jeho pohřbu jeho ostatků. Náčelník okresního oddělení v Sedlčanech poručík Chlasták předal dálnopisem nadřízenému velitelství v Praze v 10.30 hodin 30. prosince 1955 toto stanovisko: „Zdejší OO-MV zamítá vydati Františka Bučila po jeho úmrtí příbuzným k pohřbení. Příbuzní jmenovaného se nacházejí v sousedním okrese Příbram, který jest rovněž nábožensky založený kraj jako Sedlčansko. Bučil před svým příchodem do Sedlčan, též působil na okrese Příbram, jako kněz. Jeho pohřeb by byl manifestací římsko-katolické církve, kterého by se zúčastnili i občané ze Sedlčanska, kde jeho potrestání jest bráno v řad reakce, jako mučedník, nikoliv jako osoba která se provinila proti dnešnímu stávajícímu zřízení.

Mezi občanstvem v Sedlčanech kolovala zpráva, že děkan BUČIL byl v vězení propuštěn a má míti faru někde v pohraničí.“

Pán k sobě povolal svého věrného služebníka, který svůj pozemský život a svou kněžskou službu ukončil po těžké nemoci ve 14.00 hodin 30. prosince 1955, ve věku nedožitých dvaadesátilet a sedmatřicátém roce kněžství.

Náčelník Krajské správy Ministerstva vnitra Praha na základě stanoviska poručíka Chlastáka následující den pražskému pohřebnímu úřadu nařídil:

„Předává se k dalšímu opatření mrtvola Františka Bučila, nar. 31. 1. 1994, který dne 30. prosince 1944 zemřel ve vězeňské nemocnici.

Mrtvola nesmí být bez našeho souhlasu vydána k pohřbu příbuzným. Rovněž nesmí dojít k pohřbu žehem...“

Se vši pravděpodobností byly jeho ostatky, podobně jako dalších obětí komunistického režimu z této doby, uloženy v neoznačeném a společném hrobě na hřbitově v Dáblících. Poblíže zdi byli zde již v době nacistické okupace pohřbívání hromadně popravení, od padesátých let pak popravení vězni komunistického režimu, vězni, kteří zemřeli v době vazby, ba i novorozenci, kteří se občas narodili a zemřeli. Jim jediným bylo dovoleno označit místo hrobu. Na epitafu pana děkana Františka Bučila by mohla být vytesána slova německého kněze P. Josefa Kentenicha:

Všechny rány osudu v našem

životě chtěl,

***naplánoval
nebo dopustil
z lásky k nám Bůh.***

QUID IURIS?

A co právo? Rozhodnutím Krajského soudu v Praze ze dne 3. července 1990 byl podle zákona č. 119/1990 Sb. o soudní rehabilitaci zrušen první rozsudek Státního soudu z 28. prosince 1950 a současně byla zrušena všechna další rozhodnutí v téže „trestní“ věci, jež na zrušené rozhodnutí obsahově navazovala. Všechna rozhodnutí byla zrušena k datu, kdy byla vydána. Podle § 2 odst. 2 zákona o soudní rehabilitaci krajský soud měl v podobných věcech rozhodnout i bez návrhu odsouzeného či pozůstalých, avšak pro druhý vykonstruovaný proces se zatím analogické rozhodnutí nepodařilo dohledat. Možná ani nebylo učiněno?

PRAMENY:

ARCHIVY:

Archiv Ministerstva vnitra: Fond 310.
Národní archiv Praha, Fondy: Krajská prokuratura Praha, Státní prokuratura Praha, Generální prokuratura, Státní úřad pro věci církevní, Vězeňské spisy, Zemský národní výbor v Čechách
Státní oblastní archiv Příbram, Fondy: Okresní úřad Sedlčany, Okresní národní výbor Sedlčany, Okresní církevní tajemník Sedlčany, Městský úřad Sedlčany, Místní národní výbor Sedlčany, Farní kronika Sedlčany, Gymnázium Příbram, Gymnázium Sedlčany.
Vojenský ústřední archiv, Fond: Alexej Čepička.

TIŠTĚNÉ PRAMENY:

BIBLE. Písmo Svaté Starého a Nového zákona, Ekumenický překlad, Praha 1985
Církevní komise ÚV KSČ 1949-1951, Edice dokumentů, Doplněk, Praha- Brno, 2004
Zpráva dokumentační komise K 231, 2. vydání, 1995

LITERATURA a TISK:

Brabenec Jiří: Jak a proč zemřel farář Josef Toufar. Po osmnácti letech: Odhalené odhalení „čichošťského zázraku“, Lidová demokracie, 12. května 1968
Besançon Alain, nemoc století. Komunismus, nacismus a holocaust, Themis, Praha 2000
DĚJINY A PAMĚŤ. Výběr francouzských studií o vztahu dějin a paměti válek, odvoje a kolaborace. Vybral a redigoval K. Bartošek, Praha 1993
Hejl Vilém, Zpráva o organizovaném násilí, UNIVERZUM, Praha 1990
Kaplan Karel, Stát a církev v Československu 1948-1953, Doplněk, Brno 1993
Katechismus katolického náboženství, Česká katolická charita, Praha 1957
Orwel Georgie, 1984, Naše vojsko, Praha 1991
Podlaha Antonín, Arcidiecéze Pražská, díl VI. , Vikariáty: Sedlčanský a Votický, Praha 1912
Podlaha Antonín, Arcidiecéze Pražská, díl XVI., Vikariát Slánský, Praha 1913
PROCES proti vatikánským agentům v Československu, Ministerstvo spravedlnosti, Praha 1950
Rodinná katolická čítanka, Sestavil František Hanzelka, Nový Jičín 1922

Straka Karel, Skrze něhož pohoršení pochází, Rudé Právo, 2. února 1951

Straka Karel, Pan děkan neměl na dobré skutky čas, Rudé Právo, 3. února 1951

Todorová Jiřina, Změny ve stravě zemědělského obyvatelstva na Rožmitálsku v období mezi dvěma válkami a v současnosti. In: Vlastivědný sborník Podbrdská č. 24, s. 86 – 101

Trestná činnost příslušníků některých represivních orgánů v 50. letech. in: Prokuratura č. 3-4/1992

PAMĚTI a VZPOMÍNKY:

Černý Josef, Za dráty komunismu, Paseka, Praha-Litomyšl, 2005.

Dědová Marie, Bejvávalo, Sedlčany 1993.

Kříž a kalich na Sedlčansku. Českobratrský evangelický sbor Prokopa Holého v Sedlci-Sedlčanech-Voticích, 1948.

Kořínek Václav P., 29. 9. 2005, Přepis rozhovoru provedl Jakub Doležal

Pavelka Jan, Sedlčany byly vystěhovány.

Vzpomínky pamětníka k 25. výročí vystěhování města Sedlčan, Sedlčany 1968.

Pavelka Jan, Vraccí se. Vzpomínky na život v Sedlčanech v r. 1945. In: Vlastivědný sborník Podbrdská č. 15, s. 141-153.

Smetanka František, 29. 9. 2005, Přepis rozhovoru provedl Jakub Doležal

Sekerová Helena MUDr., 14. 9. a 22. 9. 2005, Zaznamenal Zdeněk Vališ

Stěhulová Marie, 16. 9. 2005, Přepis rozhovoru provedl Jakub Doležal

FOTO:

Městské muzeum Sedlčany

Národní archiv

Rodinný archiv MUDr. Heleny Sekerové